

Łódź, dnia 8 września 2016 r.

Pan
Tomasz Komorowski
Wójt Gminy Ozorków

WK – 602/60/2016

Na podstawie art. 9 ust.2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561) informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Urzędzie Gminy Ozorków¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2014-2015 dotyczące przede wszystkim: sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; prowadzenia rachunkowości; zadłużenia jednostki; sporządzania sprawozdań finansowych; realizacji dochodów z podatków i opłat lokalnych; realizacji dochodów z majątku; udzielania dotacji jednostkom spoza sektora finansów publicznych; udzielania zamówień publicznych; ewidencji i inwentaryzacji majątku; zadań realizowanych na podstawie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, niedostatecznego nadzoru ze strony kierownictwa jednostki oraz naruszenia procedur kontroli wewnętrznej. Wykazane nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności:

I.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. W wyniku kontroli dziennika dochodów za 2014 rok ustalono, że pierwszym dowodem księgowym zawartym w dzienniku było polecenie księgowania z dnia 31 stycznia 2014 roku, a następnym wyciąg bankowy z dnia 2 stycznia 2014 roku. Powyższe naruszało art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1047), zgodnie z którym dziennik zawiera chronologiczne ujęcie zdarzeń jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym.

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniach 7 stycznia 2016 roku – 15 kwietnia 2016 roku. Protokół kontroli podpisany został w dniu 21 lipca 2016 roku.

2. Stwierdzono pojedynczy przypadek zapłaty faktury po terminie. Opóźnienie wynosiło pięć dni i nie skutkowało naliczeniem odsetek karnych. Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) – wydatki publiczne powinny być ponoszone w wysokości terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.
3. W zakresie sprawozdania rocznego Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2014 roku stwierdzono, że wykazana kwota długu nie uwzględniała zobowiązań wynikających z zawartej przez Gminę Ozorków umowy notarialnej Rep. A nr 3040/2010 z dnia 1 lipca 2010 roku (zmienionej aktem notarialnym Rep A nr 1846/2012 z dnia 30 kwietnia 2012 roku oraz aktem notarialnym Rep. A nr 1818/2014 z dnia 30 kwietnia 2014 roku), której przedmiotem był zakup na raty prawa własności budowli i urządzeń oraz prawa użytkowania wieczystego gruntów położonych w obrębie i miejscowości Leśmierz wraz z prawem własności naniesień znajdujących się na tych gruntach, stanowiących oczyszczalnię ścieków wraz z infrastrukturą techniczną za cenę 599.217,60 zł. Kwota pozostająca do spłaty na koniec 2014 roku – 60.000,00 zł. Powyższe naruszało § 3 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 1773 ze zm.), zgodnie z którym – w pozycji E.2. sprawozdania wykazuje się wartość długoterminowych zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, tj. o pierwotnym terminie spłaty dłuższym niż rok. W myśl §2 ust. 1 pkt 2 ww. instrukcji – pod pojęciem „kredyty i pożyczki” rozumie się zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek, jak również z umów sprzedaży, w których cena jest płaćna w ratach (tzw. sprzedaż na raty), umów leasingu zawartych z producentem lub finansującym, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy (tzw. leasing finansowy), a także z umów nienazwanych o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu. Do pożyczek należy również zaliczyć zobowiązania z tytułu umów o partnerstwie publiczno-prywatnym, w przypadku gdy umowa ta ma wpływ na poziom długu publicznego. Obowiązek wliczenia do długu publicznego ww. zobowiązań wynikał również z §3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz.U. nr 298, poz. 1767).

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Ozorków na lata 2014-2025, przyjętej uchwałą nr XXXVII/428/13 Rady Gminy Ozorków z dnia 30 grudnia 2013 roku, przedmiotowe nabycie na raty ujęto w wykazie przedsięwzięć z limitem wydatków w roku 2014 w kwocie 120.000,00 zł (umowa przed zmianą aktem notarialnym z dnia 30 kwietnia 2014 roku przewidywała ostatnią ratę płaćną w roku 2014 w kwocie 120.000,00 zł). Omawiane zobowiązanie winno zostać wykazane, w wysokości 120.000,00 zł, również w wierszu 14.3.2 - dane uzupełniające o dług i jego spłacie związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych w państwowy dług publiczny.

W wyniku zmiany umowy, aktem notarialnym nr Rep. A nr 1818/2014 z dnia 30 kwietnia 2014 roku, zmianie uległa data zapłaty reszty należnej ceny z tytułu wskazanego nabycia na raty. Ustalono, że 60.000,00 zł płaćne będzie

do dnia 30 kwietnia 2014 roku i 60.000,00 zł płatne będzie do dnia 30 kwietnia 2015 roku. Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Ozorków na lata 2014-2025 została zmieniona w dniu 15 maja 2014 roku (uchwałą Rady Gminy Ozorków nr XLII/469/14 z dnia 15 maja 2014 roku). W wyniku zmian zmieniono limit wydatków związanych z nabyciem na raty nieruchomości – limit wynosił w roku 2014 – 60.000,00 zł, w roku 2015 – 60.000,00 zł. Z powyższego wynika, że w dniu zawarcia aktu notarialnego Rep. A nr 1818/2014 (30 kwietnia 2014 roku) limit wydatków z tytułu nabycia nieruchomości w roku 2015 wynosił 0,00 zł.

W odniesieniu do treści Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ozorków na lata 2014 – 2015, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałą Rady Gminy Ozorków nr XLII/469/14 z dnia 15 maja 2014 roku, należy stwierdzić, że przedmiotowe zobowiązanie nie zostało uwzględnione w następujących wierszach prognozy: w wierszu nr 6 (kwota długu) - winna zostać wykazana, w roku 2014, kwota 60.000,00 zł (pozostająca do spłaty według stanu na koniec roku). Ta sama kwota powinna zostać ujęta w wierszu 14.2. (kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków budżetu). W wierszu 14.3.2 (wydatki zmniejszające dług związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych do państwowego długu publicznego) - winna zostać wykazana, w roku 2014, kwota 60.000,00 zł (przypadająca do spłaty w 2014 roku), oraz w roku 2015 - kwota 60.000,00 zł (przypadająca do spłaty w 2015 roku).

4. W bilansie organu sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku stwierdzono, że w pozycji pozostałe zobowiązania zaksięgowano saldo końcowe Ma konta 140 - Środki pieniężne w drodze, w kwocie 70,15 zł. Zgodnie z opisem konta 140, zawartym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 289) - konto to służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze, w tym: 1) środków otrzymanych z innych budżetów w przypadku, gdy środki te zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i są objęte wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego, 2) kwot wpłacanych przez inkasentów za pośrednictwem poczty lub bezpośrednio do banku z tytułu dochodów budżetowych w przypadku potwierdzenia wpłaty przez bank w następnym okresie sprawozdawczym, 3) przelewów dochodów budżetowych zrealizowanych przez bank płatnika w okresie sprawozdawczym i objętych wyciągami bankowymi z rachunku bieżącego budżetu w następnym okresie sprawozdawczym. Stosownie do przyjętej techniki księgowania środki pieniężne w drodze mogą być ewidencjonowane na bieżąco lub tylko na przełomie okresów sprawozdawczych. Na stronie Wn konta 140 ujmuje się zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze, a na stronie Ma – zmniejszenia stanu środków pieniężnych w drodze. Konto 140 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych w drodze. Zgodnie z powyższym opisem konto 140 nie może wykazywać salda końcowego po stronie Ma.
5. Kontrola bilansu Urzędu Gminy Ozorków sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazała, że rzeczowe aktywa trwałe ujęte w poz. A.II w wysokości 61.263.609,95 zł wynikały z sumy wartości środków trwałych (58.293.119,64 zł) oraz inwestycji rozpoczętych (2.970.490,31 zł)

ewidencjonowanych na koncie 080 – środki trwałe w budowie. Na środki trwałe w budowie składało się m.in. konto 080 – 23 – budowa rozproszonych oczyszczalni, które na koniec 2014 roku wykazywało saldo końcowe Wn w wysokości 1.756.742,40 zł. Kontrolujący ustalili, że zaewidencjonowane na powyższym koncie środki trwałe w budowie zostały faktycznie w całości przyjęte na stan środków trwałych w roku 2014 i w latach wcześniejszych. Pomimo przyjęcia na stan środków trwałych inwestycja nie została wyksięgowana z konta 080 (Przyjęcie na stan środków trwałych zaewidencjonowano na kontach Wn 011, Ma 800-3 – fundusz środków trwałych, podczas gdy prawidłowe księgowanie powinno wyglądać następująco: Wn 011, Ma 080). Opisana nieprawidłowość doprowadziła do zawyżenia sumy aktywów i pasywów w bilansie Urzędu Gminy Ozorków sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku o kwotę 1.756.742,40 zł (po stronie aktywów bilansu kwota widniała zarówno w środkach trwałych w budowie, jak i środkach trwałych, natomiast po stronie pasywów kwota ta została błędnie wykazana w funduszu jednostki). Inwestycja została wyksięgowana z konta 080 dowodem PK nr 508 z dnia 31 grudnia 2015 roku (Wn 800, Ma 080).

6. W pozycji B.III.7 – inne krótkoterminowe aktywa finansowe bilansu Urzędu Gminy Ozorków, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 roku, wykazano kwotę 173.066,54 zł, która stanowiła saldo Wn konta 141-3 – środki pieniężne w drodze – sumy depozytowe. Kontrolujący ustalili, że na przedmiotowym koncie ewidencjonowano gwarancje ubezpieczeniowe w korespondencji z kontem 240-2 – pozostałe rozrachunki – rozliczenia gwarancji ubezpieczeniowych. Gwarancja bankowa, czy też gwarancja ubezpieczeniowa nie stanowi aktywów finansowych, ani aktywów pieniężnych. Pojęcie „aktywa finansowe” wyjaśnione zostało w art. 3 ust. 1 pkt 24 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z tą definicją, aktywa finansowe gwarantują jednostce prawo do otrzymania aktywów pieniężnych lub prawo do wymiany instrumentów finansowych z inną jednostką na korzystnych warunkach. Natomiast gwarancja ubezpieczeniowa czy bankowa, mimo, że ma określoną wartość, nie gwarantuje bezwzględnego prawa do otrzymania aktywów pieniężnych – stanowi jedynie formę zabezpieczenia. Brak jest również możliwości swobodnego obrotu gwarancjami, ponieważ zostały podmiotowo i przedmiotowo skonkretyzowane. Gwarancje bankowe powinny zostać zaewidencjonowane w ewidencji pozabilansowej.
7. W bilansie Urzędu Gminy Ozorków sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazano zobowiązania długoterminowe w wysokości 60.000,00 zł. Kwota ta dotyczyła ostatniej raty za nabyte, w dniu 1 lipca 2010 roku prawo użytkowania wieczystego – rata płatna do dnia 30 kwietnia 2015 roku. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości, przez zobowiązania krótkoterminowe rozumie się ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Wskazane zobowiązanie stało się wymagalne w dniu 30 kwietnia 2015 roku, tj. cztery miesiące po dniu bilansowym, zatem było zobowiązaniem krótkoterminowym i jako takie winno zostać wykazane w bilansie.
8. W sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku w kolumnie nr 15 – rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania, ograniczenie poboru nie wykazano: w dziale 756, rozdziale 75616 § 032 kwoty 172,00 zł, wynikającej z decyzji znak Fn.3111.3.59.2014 oraz kwoty 210,00 zł, wynikającej z decyzji znak Fn.3120.3.15.2014, a w dziale 756, rozdziale 75616 § 031 kwoty 150,00 zł,

wynikającej z decyzji znak Fn.3120.3.10.2014. Powyższe było niezgodne z § 3 ust. 1 pkt 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zawartej w załączniku nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.), w kolumnie „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności podatku, zwalniania z obowiązku pobrania bądź ograniczenia poboru – wykazuje się kwoty dotyczące skutków decyzji organów podatkowych za okres sprawozdawczy. Skutki wykazane w tej kolumnie powinny wynikać z decyzji organu podatkowego, zarówno w zakresie bieżących, jak i zaległych należności. W przypadku wydania przez organ podatkowy decyzji o odroczeniu terminu płatności lub rozłożeniu na raty zapłaty podatku, bądź zaległości podatkowej, skutki finansowe wynikające z tych decyzji powinny być wykazywane za kolejne okresy sprawozdawcze w roku, w którym została wydana decyzja. Wykazane kwoty nie muszą wynikać z rejestrów przypisów i odpisów.

W zakresie dochodów z podatków i opłat lokalnych

1. W wyniku analizy prawidłowości opodatkowania podatkiem od nieruchomości osób prawnych, kontrolujący stwierdzili następujące nieprawidłowości:
 - (...)². Zgodnie z art. 1a ust 1 pkt. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 716)³ - grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami, a także gruntów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. „b”, chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych. Natomiast stosownie do art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 617), opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków, jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza. (...)⁴,

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³ Ustawa przytaczana w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 roku, tj. w brzmieniu obowiązującym w latach objętych kontrolą (2014-2015).

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- podatnik o numerze konta wymiarowego (...) ⁵ – podatnik składał deklarację na podatek od nieruchomości i wpłacał podatek w dwunastu miesięcznych ratach, tj. podlegał opodatkowaniu na zasadach obowiązujących osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, a także jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. W wyniku kontroli ustalono, że podatnik jest osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, a w dokumentacji podatkowej brak jest informacji jakoby nieruchomość znajdowała się w posiadaniu osób prawnych. Z powyższego wynika, że podatnik winien być opodatkowany zgodnie z art. 6 ust. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – podatek od nieruchomości na rok podatkowy od osób fizycznych ustala w drodze decyzji organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania. Podatek jest płatny w ratach proporcjonalnie do czasu trwania obowiązku podatkowego, w terminach: do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego,
- podatnik o numerze konta wymiarowego (...) ⁶ - W dniu 20 listopada 2014 roku (wpływ do urzędu – 25 listopada 2014 roku) pełnomocnik podatnika złożył korekty deklaracji podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego za lata 2009-2014 wraz z pismem przewodnim. Podatnik wnioskował o stwierdzenie nadpłaty z tytułu podatku od nieruchomości oraz zwrot nadpłaty bądź jej zaliczenie na poczet zobowiązania podatkowego. W uzasadnieniu wniosku opisano przyczyny dokonania korekty: (...) *Kategoria grunty – wyłączenie z opodatkowania podatkiem od nieruchomości powierzchni gruntów oznaczonych w ewidencji gruntów jako użytki rolne, które nie są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej.* Podatnik wskazał pięć działek (...) ⁷ i poinformował, że są to grunty, które w żaden sposób nie są wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej przez Wnioskodawcę. Zważywszy na fakt, iż oznaczenie w ewidencji gruntów i budynków wskazuje, iż są to użytki rolne oraz przedmiotowe działki nie są faktycznie wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej, tym samym nie stanowią one przedmiotu opodatkowania podatkiem od nieruchomości w latach 2009-2014. Winny zostać opodatkowane podatkiem rolnym (...). W uzasadnieniu wnioskowano również o zwolnienie z opodatkowania gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne. (...) ⁸ Zdaniem wnioskodawcy

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku

część działki oznaczona w ewidencji gruntów i budynków symbolem „Ws”, która stanowi własność Skarbu Państwa, podlega opisanemu w art. 7 ust 1 pkt 8a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych zwolnieniu (...). Podatnik wnioskuje również o „...wyłączenie z opodatkowania podatkiem od nieruchomości obiektów dotychczas deklarowanych jako budowle, które ze względów technicznych nie są wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej. Przeprowadzony przegląd pod kątem podatku od nieruchomości pozwolił zidentyfikować obiekty deklarowane jako budowle w kategorii „Budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”. Przedmiotowe obiekty w latach objętych wnioskiem ze względów technicznych nie były wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej”. (...) ⁹. Organ podatkowy po przeprowadzeniu postępowania podatkowego (o czym szerzej w protokole kontroli) wydał decyzje dotyczące wysokości należnego podatku od nieruchomości za lata 2009 – 2014. W przedmiotowych decyzjach organ podatkowy przychylił się do wniosku podatnika w części dotyczącej zmiany opodatkowania gruntów – z podatku od nieruchomości na podatek rolny oraz wyłączenia z opodatkowania budowli. Organ podatkowy nie przychylił się do części wniosku dotyczącego zwolnienia z opodatkowania gruntów oznaczonych symbolem „Ws” i opodatkował przedmiotowe grunty stawką jak dla „pozostałych gruntów”.

Ustalenia kontroli:

- a) organ podatkowy prowadząc postępowanie podatkowe dokonał oględzin nieruchomości, w wyniku których stwierdził, że grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne nie są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej i słusznie uznał, że należy opodatkować je podatkiem rolnym. Wskazać jednak należy na fakt, że w wyniku oględzin stwierdzono, iż grunty nie są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w dniu oględzin (3 marca 2015 roku), co nie oznacza, że nie były one fizycznie zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w latach 2009-2014 (tj. w latach za które złożono korektę deklaracji). Art. 181 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.) stanowi, że dowodami w postępowaniu podatkowym mogą być w szczególności księgi podatkowe, deklaracje złożone przez stronę, zeznania świadków, opinie biegłych, materiały i informacje zebrane w wyniku oględzin, informacje podatkowe oraz inne dokumenty zgromadzone w toku czynności sprawdzających lub kontroli podatkowej, z zastrzeżeniem art. 284a § 3, art. 284b § 3 i art. 288 § 2, oraz materiały zgromadzone w toku postępowania karnego albo postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe. Organ podatkowy winien zebrać dowody odnoszące się również do stanu faktycznego występującego w latach 2009-2014, jak choćby dowody z zeznań świadków,

Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- b) przeprowadzone oględziny nieruchomości nie odnosiły się do stanu technicznego budowli, które podatnik wyłączył z opodatkowania jako budowle które ze względów technicznych nie są wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej,
 - c) organ podatkowy słusznie uznał, że grunty oznaczone symbolem „Ws” nie podlegają zwolnieniu z podatku od nieruchomości (brak podstawy do zwolnienia gruntów z opodatkowania został przez kontrolujących szczegółowo opisany w protokole kontroli). Jednak organ podatkowy opodatkowując przedmiotowe grunty zastosował niewłaściwą stawkę podatkową tj. stawkę jak dla pozostałych gruntów (z uwagi na fakt, że grunty nie są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej). Grunty oznaczone w ewidencji symbolem Ws nie należą do grupy gruntów rolnych ani grupy gruntów leśnych, a co za tym idzie podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości. Art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych stanowi, że za grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej uznaje się grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami, a także gruntów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b, chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych. Zatem w oparciu o zgromadzoną przez organ podatkowy dokumentację stwierdzić należy, że grunty oznaczone symbolem Ws winny zostać opodatkowane stawką jak dla gruntów związanych z działalnością gospodarczą, niezależnie od tego czy są fizycznie zajęte pod tą działalność. (...)¹⁰
2. Ustalono, że w 2014 roku organ podatkowy wydał dziesięć decyzji umarzających zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych. Pięć ulg zostało przyznanych Gminnemu Zespołowi Ośrodków Zdrowia Gminy Ozorków na łączną kwotę 3.210,00 zł, również pięć ulg przyznano Spółce KATMAR Sp. z o.o. na łączną kwotę 9.678,00 zł. Ulgi przyznano na podstawie art. 67b §1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa, tj. ulgi stanowiły pomoc de minimis. Podmioty wnioskujące o umorzenie podatku nie złożyły wniosku o pomoc de minimis, zgodnie ze wzorem zawartym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 roku w sprawie zakresu informacji przedstawionych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. nr 53, poz. 311 ze zm.). Artykuł 37 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r., 59 poz. 404 ze zm.) wymaga, aby podmiot ubiegający się o pomoc de minimis przedstawił podmiotowi udzielającemu pomocy, wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy: 1) wszystkie zaświadczenia o pomocy de minimis, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat, albo oświadczenia o wielkości pomocy de minimis otrzymanej w tym okresie albo oświadczenia o nieotrzymaniu

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

takiej pomocy w tym okresie, 2) informacje niezbędne do udzielenia pomocy de minimis, dotyczące w szczególności wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz wielkości i przeznaczenia pomocy publicznej otrzymanej w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, na pokrycie których ma być przeznaczona pomoc de minimis. Zakres informacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2 Rada Ministrów określiła w rozporządzeniu z dnia 29 marca 2010 roku w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis. W wyniku kontroli stwierdzono, że podmioty ubiegające się o ulgi z tytułu podatku od nieruchomości nie złożyły dokumentów wymaganych w przedmiotowym rozporządzeniu. (...) ¹¹. Artykuł 37 ust. 7 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej stanowi, że do czasu przekazania przez podmiot ubiegający się o pomoc zaświadczeń, oświadczeń lub informacji, o których mowa w ust. 1, 2 i 5, pomoc nie może być udzielona temu podmiotowi. Jak wskazano powyżej podatnicy nie złożyli wymaganych w art. 37 ust. 1 dokumentów. Organ podatkowy nie skorzystał z kompetencji wynikającej z art. 169 §1 ustawy Ordynacja podatkowa i nie wezwał podatników wnoszących podanie do usunięcia braków w terminie 7 dni, z pouczeniem, że niewypełnienie tego warunku powoduje pozostawienie podania bez rozpatrzenia.

Podsumowując, w oparciu o zgromadzoną dokumentację brak było podstaw do udzielenia podatnikom pomocy de minimis.

3. Organ podatkowy udzielając pomocy de minimis nie wydawał zaświadczeń, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.
4. Odpisu umorzonej zaległości podatkowej z kont podatników dokonywano z chwilą wydania decyzji, a nie doręczenia decyzji. Stosownie do §4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 208, poz. 1375), do udokumentowania przypisów lub odpisów służą m.in. decyzje. Zgodnie natomiast z art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa - organ podatkowy, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia.
5. W zakresie prawidłowości opodatkowania podatkiem od nieruchomości oraz podatkiem rolnym osób fizycznych, kontrolujący stwierdzili następujące nieprawidłowości:
 - przypisu należności podatkowej z tytułu podatku od nieruchomości w księgowości podatkowej dokonywano z datą wydania decyzji. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planu kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, do udokumentowania przypisów lub odpisów służy m.in. decyzja. Natomiast art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa stanowi, iż organ podatkowy, który wydał decyzję jest nią związany od chwili doręczenia, a zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego (art. 21 § 1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa),

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- w przypadku podatnika o numerze konta wymiarowego (...) ¹² nie wypełniono dyspozycji art. 6c ust. 1 ustawy o podatku rolnym, tj.: *„Osobom fizycznym, na których ciąży obowiązek podatkowy w zakresie podatku rolnego oraz jednocześnie w zakresie podatku od nieruchomości lub podatku leśnego dotyczący przedmiotów opodatkowania położonych na terenie tej samej gminy, wysokość należnego zobowiązania podatkowego pobieranego w formie łącznego zobowiązania pieniężnego ustala organ podatkowy w jednej decyzji (nakazie płatniczym), z zastrzeżeniem ust. 2. Przepisy art. 6a ust. 6a i 10a stosuje się odpowiednio”*¹³. Organ podatkowy wydał odrębną decyzję ustalającą wymiar podatku od nieruchomości i odrębną decyzję ustalającą wymiar podatku rolnego. Tożsamą nieprawidłowość odnotowano w przypadku podatników o numerach konta wymiarowego: (...) ¹⁴;
- w przypadku podatnika o numerze konta wymiarowego (...) ¹⁵ odnotowano również, że organ podatkowy nie założył dla ww. podatnika indywidualnego konta wymiarowego, czym nie spełnił obowiązku wynikającego z § 3 ust. 1-4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego. Skutkiem braku indywidualnego konta wymiarowego było wykazywanie zaległości podatkowej obciążającej innego podatnika;
- w decyzji ustalającej wymiar łącznego zobowiązania pieniężnego w 2015 roku dla podatnika o numerze konta wymiarowego (...) ¹⁶ ujęto budynek mieszkalny, który we wcześniejszych decyzjach nie był ujęty – nie przedstawiono kontrolującym informacji, czy podatnik złożył korektę deklaracji w związku ze zmianą przedmiotu opodatkowania. Kolejny brak korekty deklaracji złożonej przez podatnika odnotowano w sytuacji budynku związanego z działalnością gospodarczą (...) ¹⁷. W decyzji ustalającej wymiar podatku rolnego na 2014 i 2015 rok zawyżono opodatkowanie gruntów o 300 m², które jednocześnie opodatkowano podatkiem od nieruchomości (decyzje ustalające wymiar podatku od nieruchomości 2014-2015);

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Według aktualnego stanu prawnego.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- w przypadku dwóch podatników stwierdzono rozbieżność w danych zawartych w ewidencji gruntów w rubryce właściciel (forma władania), a podmiotem wobec którego organ podatkowy wydał decyzję;
 - w odniesieniu do jednego podatnika stwierdzono, że powierzchnia gruntów przyjętych do opodatkowania w decyzjach wydanych przez organ podatkowy była niezgodna z wykazem z ewidencji gruntów. (...) ¹⁸;
 - w odniesieniu do podatnika (...) ¹⁹ stwierdzono, iż organ podatkowy nie opodatkował części gruntów wykazanych w ewidencji gruntów odpowiednim podatkiem, tj. podatkiem leśnym (...) ²⁰;
 - niezgodność danych zawartych w informacji w sprawie podatku rolnego dotyczących powierzchni gruntów z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów w przypadku podatnika (...) ²¹ oraz w przypadku podatnika (...) ²².
6. W zakresie podatku od środków transportowych czynności kontrolne wykazały:
- przypisu należności podatkowej z tytułu podatku od nieruchomości w księgowości podatkowej nie dokonywano z datą złożenia deklaracji.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planu kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, do udokumentowania przypisów lub odpisów służy, m.in. deklaracja w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa, z której wynika zobowiązanie podatkowe lub kwota zmniejszająca zobowiązanie podatkowe;

- odnotowano przypadki naruszania przez podatników obowiązku wynikającego z art. 9 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wskutek nieterminowego składania deklaracji podatkowych, które powinny być złożone do dnia 15 lutego danego roku podatkowego, jak również przypadki nieterminowego korygowania deklaracji wskutek zaistnienia okoliczności skutkujących powstaniem lub wygaśnięciem obowiązku podatkowego;
 - stwierdzono przypadki niedochowania ustawowych terminów zapłaty podatku od środków transportowych, wskazanych w art. 11 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych;
 - odnotowano przypadki błędnego naliczania podatku w przypadku powstania obowiązku podatkowego po upływie dnia 1 lutego, a przed upływem dnia 1 września danego roku. Zgodnie z art. 11 ust. 2 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – w przypadku powstania obowiązku podatkowego po dniu 1 lutego, a przed dniem 1 września, kwotę podatku należy zapłacić w dwóch ratach, naliczonych proporcjonalnie do czasu trwania obowiązku podatkowego, w terminach: I ratę w ciągu 14 dni licząc od powstania obowiązku podatkowego, II ratę do dnia 15 września.
7. Kontrola prawidłowości przeprowadzonych przez organ podatkowy postępowań przy wydaniu decyzji dotyczących udzielenia ulgi w zapłacie podatku od środków transportowych, podatku od nieruchomości (osoby fizyczne) oraz podatku rolnego wykazała:
- nieprawidłowe wykazanie skutków finansowych decyzji znak Fn.3120.12.13.2014 oraz decyzji znak Fn.3120.12.1.2015, których podmiotami były osoby fizyczne – w sprawozdaniu Rb-27S za dany rok budżetowy organ podatkowy wykazał skutki ww. decyzji według klasyfikacji budżetowej dział 756, rozdział 75615 – osoby prawne, § 031;
 - naruszenie dyspozycji zawartej w art. 122 i 187 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, poprzez nieprzeprowadzenie postępowania wyjaśniającego, brak dokładanego wyjaśnienia stanu faktycznego, zebrania i wyczerpującego rozpatrzenia całego materiału dowodowego przed wydaniem: decyzji znak Fn.3120.3.16.2014, decyzji znak Fn.3120.3.8.2014, decyzji znak Fn.3111.3.59.2014 oraz decyzji znak Fn.3111.3.55.2014. Podatnicy zwracając się o udzielenie ulgi nie udokumentowali sytuacji opisanej we wnioskach.
8. Kontrola terminowości podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych dłużnika o numerze konta wymiarowego (...) ²³ wykazała, że zaległości sięgają 2008 roku. (...) ²⁴.

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia

Poniższa tabela prezentuje czynności windykacyjne podjęte przez organ podatkowy w latach 2010 – 2016.

(...)²⁵.

9. Szczegółowa analiza dokumentacji dotyczącej ewidencji przypisów i odpisów na ww. koncie wykazała, że prowadzone było ono dla tej samej nieruchomości (...)²⁶, ale dla różnych podatników. Istotne nieprawidłowości dotyczące opodatkowania nieruchomości w latach 2014-2015 były przyczyną objęcia kontrolą okresu wcześniejszego, a zakres i skala naruszeń prawa związanych z opodatkowaniem nieruchomości uzasadniają szczegółowe zaprezentowanie ustaleń kontrolnych, co uczynione zostało poniżej.

Rok 2008

Zgodnie z wypisem z rejestru gruntów sporządzonym na dzień 19 lutego 2008 roku właścicielami działki (...)²⁷, w miejscowości Sokolniki były cztery osoby fizyczne.

(...)²⁸. Stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - podatnikiem podatku od nieruchomości są: osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nie posiadające osobowości prawnej będące, m.in. właścicielem nieruchomości lub obiektów budowlanych.

W przypadku współwłasności - grunty, budynki, budowle objęte opodatkowaniem stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy od nieruchomości lub obiektu budowlanego ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach (art. 3 ust. 4 ww. ustawy). Zobowiązanie podatkowe na dany rok podatkowy dla osób fizycznych - podatników podatku od nieruchomości organ podatkowy ustala w drodze decyzji, a zobowiązanie podatkowe powstaje z chwilą jej doręczenia, stosownie do art. 6 ust. 7 przedmiotowej ustawy w zw. z art. 21 § 1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa. Zatem, wydanie przez organ podatkowy decyzji w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego, z powołaniem się na art. 21 § 1 pkt 1 ustawy Ordynacja podatkowa (stanowi on, że zobowiązanie

29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

powstaje z dniem zaistnienia zdarzenia, z którym ustawa podatkowa wiąże powstanie takiego zobowiązania) nastąpiło z naruszeniem wskazanych zasad.

Ponadto, odnosząc się do zagadnień formalnych związanych z wydaniem decyzji z dnia 24 lipca 2008 roku, wskazać należy, że w sytuacji współwłasności przedmiotu opodatkowania organ podatkowy powinien wydać decyzję w stosunku do wszystkich współwłaścicieli nieruchomości oraz doręczyć decyzję każdemu z nich, co warunkuje odpowiedzialność solidarną współwłaścicieli za zobowiązanie podatkowe. Zgodnie z art. 92 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa: „Jeżeli, zgodnie z ustawami podatkowymi, podatnicy ponoszą solidarną odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe, a zobowiązania te powstają w sposób przewidziany w art. 21 § 1 pkt 2, odpowiedzialnymi solidarnie są podatnicy, którym doręczono decyzję ustalającą wysokość zobowiązania podatkowego.”.

Analiza udostępnionych przez organ podatkowy dokumentów źródłowych uzasadnia wnioski, że organ podatkowy określając wymiar podatku bazował na danych z rejestru gruntów, jak również na danych zawartych w opisaną powyżej decyzji Starosty Zgierskiego oraz decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, a także na protokole nr 2/2008 z przeprowadzonych przez organ oględzin przedmiotowej nieruchomości (...) ²⁹. Zgodnie jednak z art. 6 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - jeżeli okolicznością, od której jest uzależniony obowiązek podatkowy, jest istnienie budowli albo budynku lub ich części, obowiązek podatkowy powstaje z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym budowa została zakończona albo w którym rozpoczęto użytkowanie budowli albo budynku lub ich części przed ich ostatecznym wykończeniem. Przedmiotowe budynki były dopuszczone do użytkowania w kwietniu 2008 roku, a więc obowiązek podatkowy w ich zakresie powstał od dnia 1 stycznia 2009 roku.

Jak wspomniano, organ podatkowy poprzez wydanie decyzji ustalającej wymierza podatek na dany rok kalendarzowy (w zakresie osób fizycznych opodatkowanych podatkiem nieruchomości). Dyspozycja art. 47 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa zobowiązuje organ do wydania i doręczenia decyzji osobie fizycznej, na co najmniej 14 dni przed terminem płatności pierwszej raty podatku od nieruchomości. Ugruntowana linia orzecznictwa wskazuje, że organ podatkowy przy wymiarze podatku od nieruchomości związany jest zawartymi w ewidencji gruntów i budynków informacjami o przeznaczeniu oraz funkcji użytkowej budynku, stosownie do art. 21 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 520 ze zm.) ³⁰.

²⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁰ „Szczegółowe kwestie związane z prowadzeniem ewidencji są uregulowane w rozporządzeniu w sprawie ewidencji gruntów i budynków. Ewidencja zawiera, oprócz informacji dotyczących gruntów i budynków (zakres przedmiotowy ewidencji), również dane właściciela gruntu (zakres podmiotowy ewidencji). W przypadku braku danych dotyczących właściciela w ewidencji wykazuje się dane osób i jednostek organizacyjnych, które tymi nieruchomościami władają. (...). W ewidencji zawarty jest również opis praw wyżej wymienionych podmiotów do gruntów, budynków i lokali oraz informacje o dokumentach, które stanowiły podstawę wpisu. Prawa te uwidacznia się w ewidencji na podstawie wpisów dokonanych w księgach wieczystych, prawomocnych orzeczeń sądowych, umów zawartych w formie aktów notarialnych, dotyczących ustanowienia lub przeniesienia praw rzeczowych do

Do wydania decyzji ustalającej niezbędna jest również informacja podatkowa złożona przez podatnika, o której mowa w art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym - osoby fizyczne, z zastrzeżeniem ust. 11, są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 3.

Sumując, organ podatkowy winien wydać decyzję ustalającą podatek od nieruchomości, na podstawie informacji podatkowej złożonej przez podatników. Decyzja powinna zostać wydana po przeprowadzeniu postępowania podatkowego, wszczętego postanowieniem, które doręcza się stronie postępowania, czyli podatnikowi.

Przypisu na koncie wymiarowym podatnika organ podatkowy dokonał z dniem 8 lipca 2008 roku, czyli przed wydaniem i doręczeniem decyzji. Stosownie do § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 112, poz. 761) - do dokumentowania przypisów lub odpisów służy m.in. decyzja, a zobowiązanie podatkowe w przypadku decyzji ustalającej powstaje z chwilą jej doręczenia podatnikowi. Kolejną nieprawidłowością było dokonanie przypisu całej kwoty, bez uwzględnienia treści decyzji, która rozłożyła zobowiązanie podatkowe na trzy raty (...)³¹.

Przypisu na koncie wymiarowym podatnika organ podatkowy winien dokonać pod datą doręczenia, w trzech pozycjach odpowiadających wysokości poszczególnych rat, ze wskazaniem terminu płatności raty.

Rok 2009

(...)³²

Odnosząc się do ustalonego stanu faktycznego należy wskazać, co następuje:

nieruchomości, ostatecznych decyzji administracyjnych, dyspozycji zawartych w aktach normatywnych oraz umów dzierżawy zgłoszonych do ewidencji. Zarówno dane składające się na zakres przedmiotowy, jak i podmiotowy ewidencji powinny być podstawą wymierzania podatku od nieruchomości (...).” (Etel L., Podatek od nieruchomości. Komentarz, LEX 2012)

³¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

W zakresie zagadnień proceduralnych aktualne pozostają uwagi dotyczące zasad opodatkowania współwłaścicieli przedmiotów opodatkowania, których organ podatkowy nie przestrzegał.

W decyzji nieprawidłowo określono termin płatności podatku, z uwagi na fakt, że zobowiązanie podatkowe ustalone decyzją z dnia 29 marca 2010 roku dotyczyło podatku za 2009 rok, powinno być płatne w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji podatnikowi, a nie w czterech ratach, jak rozstrzygnął o tym organ podatkowy.

W związku z postępowaniem wszczętym przez organ podatkowy i wezwaniem do złożenia informacji podatkowych, współwłaściciele nieruchomości złożyli stosowne informacje, ich treść jednak – w świetle dokumentów znajdujących się w dyspozycji organu podatkowego poddać należy w wątpliwość. (...) ³³. Sprzeczności między informacjami złożonymi przez podatników, treścią dokumentów (w tym ewidencją gruntów i budynków), jak również ustaleniami poprzedzającymi wydanie decyzji w 2008 roku nie zostały przez organ podatkowy wyjaśnione. (...) ³⁴

Sumując, dokumentacja związana z wydaniem decyzji ustalającej zobowiązanie podatkowe na 2009 rok nie pozwala na wskazanie podstaw przyjęcia przez organ podatkowy jako przedmiotów opodatkowania: budynków mieszkalnych, budynków pozostałych i budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w podanych w decyzji powierzchniach.

Dodatkowo, decyzja nie obejmowała budowli, co do których podatnicy wskazali w informacjach podatkowych, że są, ale nie jest znana im ich wartość. Okoliczność ta nie była przedmiotem dowodzenia w ramach postępowania podatkowego, a materiał dowodowy nie daje podstaw do rozstrzygnięcia tej kwestii.

(...) ³⁵. W powyższym zakresie organ podatkowy naruszył art. 122 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym – w toku postępowania organy podatkowe podejmują wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym; art. 187 § 1 ww. ustawy, stosownie do którego - organ podatkowy jest obowiązany zebrać i w sposób wyczerpujący rozpatrzeć cały materiał dowodowy, jak również art. 191 ustawy, wskazujący, że organ podatkowy ocenia na podstawie całego zebranego materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona.

³³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Ponadto, w związku z treścią decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego i zapisami ewidencji gruntów i budynków, przywołać należy unormowanie zawarte w art. 194 § 1 ww. ustawy, zgodnie z którym - dokumenty urzędowe sporządzone w formie określonej przepisami prawa przez powołane do tego organy władzy publicznej stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo stwierdzone.

Lata 2010 – 2012

Istotną dla wymiaru podatku okolicznością była zmiana kategorii użytków części gruntów, co nastąpiło na podstawie decyzji Wójta Gminy Ozorków z dnia 4 grudnia 2009 roku, sygn. R.G.7428/125/2009 . (...) ³⁶

Odnosząc się do ustalonego stanu faktycznego wskazać należy, co następuje:

Zgodnie z art. 165 ustawy Ordynacja podatkowa, postępowanie podatkowe wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu (§ 1). Wszczęcie postępowania z urzędu następuje w formie postanowienia (§ 2). Datą wszczęcia postępowania z urzędu jest dzień doręczenia stronie postanowienia o wszczęciu postępowania (§ 4). Zasad wyrażonych w § 2 i § 4 nie stosuje się, m.in., do postępowania w sprawie ustalenia zobowiązań podatkowych, które zgodnie z odrębnymi przepisami ustalane są corocznie, jeżeli stan faktyczny, na podstawie którego ustalono wysokość zobowiązania podatkowego za poprzedni okres, nie uległ zmianie.

W odniesieniu do podatku od nieruchomości zobowiązania podatkowe dla osób fizycznych ustalane są corocznie w drodze decyzji. Podatnik zobowiązany jest – zgodnie z art. 6 ust.6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 3 (zdarzenie mające wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku, a w szczególności zmiana sposobu wykorzystywania przedmiotu opodatkowania lub jego części, co skutkuje tym, że podatek ulega obniżeniu lub podwyższeniu, poczynając od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło to zdarzenie).

Podatnik – osoba fizyczna nie ma obowiązku corocznego składania deklaracji podatkowej na podatek od nieruchomości, w przypadku braku zmian w stanie faktycznym, na podstawie którego ustalono wysokość zobowiązania podatkowego za poprzedni okres. Organ podatkowy wydaje wówczas decyzję ustalającą wysokość podatku nie wszczynając postępowania w formie postanowienia.

³⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Powołane przepisy nie mogły jednak znaleźć zastosowania w rozważanym stanie faktycznym. Pomijając omówione powyżej niejasności i wątpliwości dotyczące przedmiotów opodatkowania, już bez żadnych wątpliwości uległ zmianie stan faktyczny w zakresie klasyfikacji gruntów. Zmiana kategorii użytków gruntowych skutkowałą objęciem ich podatkiem od nieruchomości. Powinno to spowodować złożenie deklaracji (informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych) przez podatników uwzględniającej wskazaną zmianę.

Wobec braku wypełnienia wskazanego obowiązku przez podatników organ podatkowy zobowiązany był wszcząć postępowanie z urzędu, na podstawie art. 165 § 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa, czego nie uczynił. Podkreślić należy, że decyzja podatkowa wydana została w dniu 29 marca 2010 roku, a organ podatkowy dysponował informacją o zmianie od dnia 20 stycznia 2010 roku (pomijając fakt, że zmiany wynikały z decyzji Wójta Gminy Ozorków, który był jednocześnie organem podatkowym).

(...)³⁷

Ponadto, aktualne pozostają sformułowane powyżej wnioski odnoszące się do pozostałych przedmiotów opodatkowania (budynki mieszkalne, budynki pozostałe, budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej).

W dokumentacji organu podatkowego brak było dokumentacji uzasadniającej przyjęty w decyzji sposób opodatkowania budynków, znajdowała się natomiast dokumentacja wskazująca, że sposób ten jest nieprawidłowy, niezgodny ze stanem faktycznym. Organ podatkowy nie wyjaśnił także kwestii opodatkowania budowli (patrz także ustalenia powyżej – rok 2009).

Po raz kolejny także organ podatkowy wydał i doręczył decyzje tylko jednemu ze współwłaścicieli nieruchomości.

Analogicznie prezentowała się sytuacja w przypadku decyzji ustalających wysokość zobowiązania podatkowego wydanych na: 2011 rok i 2012 rok. (...)³⁸

Rok 2013

Organ podatkowy w dniu 9 stycznia 2013 roku wezwał osoby fizyczne do złożenia informacji w sprawie podatku od nieruchomości. (...)³⁹. W dniu 18 marca 2013 roku do Urzędu Gminy Ozorków wpłynęła informacja od osoby

³⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

fizycznej, iż nie jest już współwłaścicielem działki (...) ⁴⁰. Niezależnie od powyższego informację powyższą organ podatkowy uzyskał od Starostwa Powiatowego w Zgierzu, poprzez zawiadomienie o zmianie w danych ewidencji gruntów i budynków z dnia 6 lutego 2013 roku (wpływ do Urzędu Gminy w dniu 21 lutego 2013 roku).

Podatnik nie wypełnił w ten sposób obowiązku wynikającego z art. 6 ust.6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym to przepisem - osoby fizyczne, z zastrzeżeniem ust. 11, są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 3.

Pomijając fakt, że ww. osoba fizyczna przestała być współwłaścicielem nieruchomości, o czym organ podatkowy powziął wiadomość w dniu 21 lutego 2012 roku, już przed wydaniem decyzji miał wiedzę, że nieruchomość stanowi współwłasność osób fizycznych i osoby prawnej (patrz ustalenia powyżej dotyczące 2012 roku). Oznaczało to, że brak było prawnej możliwości wydania decyzji ustalającej zobowiązanie podatkowe na 2013 rok. Zgodnie z regułami odnoszącymi się do opodatkowania nieruchomości stanowiącej współwłasność osób fizycznych i prawnych podatnicy powinni złożyć deklarację podatkową w terminie do dnia 31 stycznia 2013 roku i płacić podatek obliczony w deklaracji – bez wezwania - na rachunek właściwej gminy, w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego, w terminie do dnia 15 każdego miesiąca, a za styczeń do dnia 31 stycznia.

Brak złożenia deklaracji powinien – zgodnie z art. 21 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa – skutkować wszczęciem postępowania w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego za 2013 rok – w stosunku do wszystkich współwłaścicieli nieruchomości (odpowiadających solidarnie za zobowiązanie podatkowe). W dniu 28 kwietnia 2013 roku organ podatkowy decyzją znak Fn.3120.5.6.2013 adresowaną do osoby fizycznej uchylił w całości decyzję z dnia 13 lutego 2013 roku. Wysokość podatku organ podatkowy ustalił decyzją z dnia 15 maja 2013 roku. (...) ⁴¹ W podstawie prawnej powołany został art. 21 § 1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym – zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania. Jak wskazano, w analizowanym stanie faktycznym i prawnym zobowiązanie powstało z mocy prawa i powinno zostać potwierdzone decyzją o charakterze deklaratoryjnym – określającą wysokość zobowiązania podatkowego.

Decyzja wydana została mimo braku wszczęcia postępowania podatkowego, jak również przeprowadzenia jakichkolwiek czynności dowodowych w tym

⁴⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

postępowaniu (organ podatkowy nie dysponował nawet deklaracjami podatkowymi, bo podatnicy – mimo wezwania – takich deklaracji nie złożyli).

(...)⁴² Od niniejszej decyzji podatnicy wnieśli odwołania. (...) ⁴³ Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Łodzi decyzją znak SKO.4140.239 oraz znak 238.2013 z dnia 1 października 2013 roku uchyliło zaskarżaną decyzję w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji. (...) ⁴⁴. Mimo, że organ odwoławczy przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Wójt Gminy Ozorków nie wydał decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego na 2013 rok, poprzestając na przyjęciu deklaracji złożonych przez podatników. W szczególności organ podatkowy nie wszczął postępowania podatkowego, a w konsekwencji nie przeprowadził postępowania podatkowego, w ramach którego zostałyby wyjaśnione wszystkie okoliczności mające znaczenie dla prawidłowego wyznaczenia kwoty zobowiązania podatkowego (zgodnie także ze wskazaniem zawartymi w decyzji SKO).

Tym samym mimo upływu kolejnego roku organ podatkowy nie podjął żadnych czynności (poza wezwaniem podatników do złożenia deklaracji) w celu ustalenia stanu faktycznego dotyczącego nieruchomości (...) ⁴⁵.

Na karcie kontowej podatnika podstawą przypisu podatku była decyzja z dnia 13 lutego 2013 roku. Na karcie nie odzwierciedlono już późniejszych rozstrzygnięć w zakresie opodatkowania (np. uchylenie ww. decyzji, złożenie deklaracji itp.). Tym samym ewidencja na karcie jest nierzetelna, tak samo jak prezentowane (przenoszone) na lata kolejne salda.

Lata 2014 – 2015 (I połowa)

Zgodnie z danymi ewidencji gruntów w okresie tym nieruchomość pozostawała przedmiotem współwłasności osoby fizycznej i osoby prawnej (...) ⁴⁶.

⁴² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku

Podatnicy nie złożyli deklaracji podatkowych, a organ podatkowy nie podjął czynności w celu ich wyegzekwowania (art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa - organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku).

Mimo niezłożenia deklaracji podatkowych organ podatkowy nie wszczął postępowania w celu określenia wysokości zobowiązania podatkowego, nie wydał też stosownych decyzji w tym zakresie.

W dniu 20 lutego 2014 roku organ podatkowy wydał natomiast decyzję nr 3120.210126.1.2014 ustalającą wymiar podatku od nieruchomości na rok 2014 (w podstawie prawnej decyzji wyszczególniono m.in. art. 21 § 1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa), którą doręczył każdemu ze współwłaścicieli działki (...) ⁴⁷.

Kontrolującym nie przedłożono egzemplarza decyzji podpisanego w imieniu organu podatkowego. Jednostka udokumentowała jednak fakt doręczenia decyzji.

W roku 2015 organ podatkowy wydał decyzję nr 3120.210126.1.2015 z dnia 9 lutego 2015 roku, ustalającą wymiar podatku od nieruchomości na 2015 rok (w podstawie prawnej decyzji wyszczególniono m.in. art. 21 § 1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa) doręczoną podatnikom. Decyzję podpisał z upoważnienia Wójta Gminy - Sekretarz Gminy Witold Kosmowski.

(...) ⁴⁸. Odnosząc się do prezentowanego stanu faktycznego podkreślić należy, że organ podatkowy – wbrew unormowaniom wynikającym z przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i z przepisów ustawy Ordynacja podatkowa – które zresztą zostały bardzo klarownie wyłożone w decyzji SKO z dnia 1 października 2013 roku – nie podejmował żadnych czynności, poprzez które wypełniłby nałożone na niego obowiązki, w szczególności:

- nie wezwał podatników do złożenia deklaracji podatkowych, mimo ich niezłożenia;
- nie wszczął postępowania podatkowego w celu określenia wysokości zobowiązania podatkowego;
- nie przeprowadził postępowania podatkowego, w celu ustalenia stanu faktycznego;
- przypisu w ewidencji dokonał mimo braku podstawy (brak deklaracji lub decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego).

W konsekwencji wciąż nie zostały wyjaśnione wątpliwości odnoszące się do opodatkowania nieruchomości wynikające z posiadanych dokumentów

Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

(ewidencja gruntów i budynków, decyzje stanowiące podstawę wpisów w ewidencji), złożonych wcześniej deklaracji podatkowych (...)⁴⁹.

Lata 2015 - 2016

Zgodnie z danymi zawartymi w Elektronicznej Księdze Wieczystej (...) ⁵⁰ - doszło do zniesienia współwłasności działki (...) ⁵¹.

Zgodnie bowiem z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 roku) - grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami, a także gruntów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b, chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych.

W związku z tak sformułowaną definicją - co najmniej deklarowana (deklaracja podatników z 2013 roku) i wskazywana w decyzjach ustalających wysokość zobowiązania podatkowego – powierzchnia użytkowa budynków pozostałych (...) ⁵² powinna zostać opodatkowana stawką dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Taką też stawką dotyczącą prowadzenia działalności gospodarczej, ale dla gruntów, powinna zostać opodatkowana powierzchnia gruntów ujęta w ewidencji gruntów jako użytek Bi (...) ⁵³ Oczywiście organ podatkowy powinien też wyjaśnić kwestie (wielokrotnie już wskazaną) budynków mieszkalnych na nieruchomości oraz budowli.

⁴⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Podatnik – (...) ⁵⁴ – mimo istnienia takiego obowiązku (zmiany mające znaczenie dla wysokości podatku) nie złożył deklaracji podatkowej, a organ podatkowy nie zażądał jej złożenia. Organ podatkowy nie wszczął postępowania podatkowego w celu określenia wysokości zobowiązania podatkowego, oraz w konsekwencji nie ustalił stanu faktycznego, co pozwoliłoby wyjaśnić wszystkie (od wielu lat istniejące) wątpliwości dotyczące opodatkowania działki (...) ⁵⁵.

Podatnik nie złożył także deklaracji na 2016 rok. Organ podatkowy nie wezwał do jej złożenia, nie wszczął postępowania w celu wydania decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego, nie przeprowadził tego postępowania, w konsekwencji nie ustalił stanu faktycznego, co pozwoliłoby wyjaśnić wszystkie (od wielu lat istniejące) wątpliwości dotyczące opodatkowania działki (...) ⁵⁶.

W dniu 17 lutego 2016 roku Wójt Gminy Tomasz Komorowski wydał natomiast decyzję ustalającą wymiar podatku od nieruchomości na 2016 rok (decyzja wydana na podstawie art. 21 § 1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa). (...) ⁵⁷

Sumując, w okresie 2008 – 2016 w odniesieniu do opodatkowania przedmiotowej nieruchomości (...) ⁵⁸ stwierdzono szereg naruszeń o istotnym charakterze. Poczynając od grudnia 2012 roku organ podatkowy nie określił wysokości zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości w zakresie ww. nieruchomości. A od 2008 roku nie ustalił stanu faktycznego pozwalającego prawidłowo wyznaczyć podatek.

Brak decyzji określających wysokość zobowiązania podatkowego oznacza także, że organ podatkowy nie mógł – zgodnie z prawem – podejmować

⁵⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

czynności windykacyjnych w celu wyegzekwowania podatku, jak również dokonać prawidłowo przypisu na koncie podatników, wobec czego ewidencję w tym zakresie należy uznać za pozbawioną walorów rzetelności.

Organ podatkowy – mimo systematycznego naruszania przez podatników – obowiązków związanych ze składaniem deklaracji podatkowych nie złożył także zawiadomienia o możliwości zaistnienia przestępstwa skarbowego określonego w art. 54 ustawy z dnia 10 września 1999 roku Kodeks karny skarbowy (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 186 ze zm.).

Powyższe ustalenia uzasadniają wniosek o pilnej konieczności podjęcia przez organ podatkowy czynności w celu usunięcia zaistniałych naruszeń prawa.

W zakresie dochodów z majątku

1. W zakresie procedury sprzedaży w drodze przetargu pisemnego nieograniczonego nieruchomości gruntowej położonej w obrębie i miejscowości Sokolniki Las, przy ul. Jana III Sobieskiego 29 stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - w ogłoszeniu o przetargu w części poświęconej kryteriom oceny ofert nie określono innych niż cena kryteriów oceny ofert, co było sprzeczne z ustawowym celem przetargu pisemnego nieograniczonego określonym w art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 ze zm.), zgodnie z którym to przepisem - przetarg ustny ma na celu uzyskanie najwyższej ceny. Przetarg pisemny ma na celu wybór najkorzystniejszej oferty,
 - w ogłoszeniu o przetargu podano cenę nieruchomości netto, co było sprzeczne z definicją ceny wyrażoną na gruncie ustawy z dnia 9 maja 2014 roku o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2014 r., poz. 915). Stosownie do art. 3 ust. 2 ww. ustawy - w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług lub podatkiem akcyzowym. Przez cenę rozumie się również stawkę taryfową,
 - przy przeprowadzeniu I, II i III przetargu pisemnego nieograniczonego nie przeliczono ceny wywoławczej na równowartość EURO, stosownie do § 6 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1490), przeliczenia ceny wywoławczej na równowartość euro dokonuje się nie wcześniej niż 7 dni przed terminem pierwszego ogłoszenia o przetargu, według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w tym dniu,
 - nieruchomość zdjęto z ewidencji księgowej (konto 011) na podstawie dowodu LT nr 26/2014 z dnia 14 października 2014 roku, w dniu 14 października 2014 roku – czyli przed zawarciem umowy sprzedaży w formie aktu notarialnego sporządzonego w dniu 29 października 2014 roku, repetytorium A nr 4160/2014. Podkreślić również należy, że sposób sporządzenia ww. dowodu nie spełniał wymagań zawartych w art. 21

ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, poprzez brak stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

2. Kontrolujący stwierdzili zaniżenie ceny nieruchomości zabudowanej położonej w obrębie geodezyjnym i miejscowości Sokolniki Las, przy ul. Jana Kilińskiego nr 6 sprzedanej w trybie bezprzetargowym o 430,00 zł, tj. o koszty sporządzenia operatu szacunkowego. Cena wynikająca z wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie bezprzetargowym, wynosiła 100.413,00 zł – zarządzenie nr 826/2014 Wójta Gminy Ozorków z dnia 3 listopada 2014 roku. Natomiast zgodnie z protokołem uzgodnień spisanych w dniu 10 grudnia 2014 roku między Wójtem Gminy Ozorków a dotychczasowym dzierżawcą, ostatecznie cena nieruchomości wyniosła 99.983,00 zł. Powyższe było niezgodnie z § 9 uchwały nr XL/444/14 z dnia 6 marca 2014 roku wprowadzającej zasady nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania, wynajmowania i użyczenia na czas nieoznaczony i czas oznaczony dłuższy niż 3 lata wraz z uprawnieniami Wójta do podejmowania decyzji w powyższych sprawach. Przedmiotowy paragraf uprawniał Wójta do ustalenia ceny, przy jednoczesnym zastrzeżeniu iż cena nie może być niższa niż cena, o której mowa w ust. 1, która stanowi sumę wartości nieruchomości określonej przez rzeczoznawcę majątkowego i kosztów poniesionych przez gminę na przygotowanie tej nieruchomości do zbycia.
3. Wójt Gminy Ozorków wydając decyzje o oddaniu nieruchomości w trwałe zarząd, tj.: decyzję znak R.G.7211/34/2009 z dnia 26 kwietnia 2010 roku, decyzję znak R.G.7211/33/2009 z dnia 26 kwietnia 2010 roku oraz decyzję znak R.G.6844.1.2014 z dnia 3 lutego 2014 roku nie przestrzegał art. 45 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Analiza dokumentacji źródłowej wykazała, iż sporządzenie protokołu zdawczo – odbiorczego na okoliczność oddania nieruchomości gruntowej w obrębie geodezyjnym i miejscowości Leśmierz nr 17 w trwałe zarząd Zespołowi Szkół w Leśmierzu nastąpiło w dniu 2 czerwca 2015 roku. Natomiast decyzję w przedmiotowej sprawie Wójt Gminy Ozorków wydał w dniu 3 lutego 2014 roku. Wskazana kolejność dokonania przedmiotowych czynności była sprzeczna z dyspozycją art. 45 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Należy również zwrócić uwagę, że przeprowadzona przez RIO w Łodzi kompleksowa kontrola gospodarki finansowej i zamówień publicznych w 2012 roku wykazała w pozostałych dwóch przypadkach, tj. w przypadku oddania w trwałe zarząd nieruchomości jednostce organizacyjnej - Zespołowi Szkół w Modlnej oraz jednostce organizacyjnej - Zespołowi Szkół w Solcy Wielkiej brak sporządzenia przedmiotowego protokołu. Podkreślić także należy, iż w wystąpieniu pokontrolnym Prezes Izby, we wniosku pokontrolnym nr 14 zalecił Wójtowi Gminy Ozorków sporządzanie protokołów zdawczo – odbiorczych, stosownie do art. 45 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W związku z powyższym należy stwierdzić niewykonanie zalecenia pokontrolnego nr 14 w przypadku decyzji o oddaniu nieruchomości w trwałe zarząd wydanej po przeprowadzonej w 2012 roku kontroli, a także we wspomnianych dwóch przypadkach, gdyż protokół zdawczo – odbiorczy sporządzono dopiero w dniu 2 czerwca 2015 roku.

4. W odniesieniu do dochodów z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych (działki o numerach ewidencyjnych: 541, 736, 491, 2706) oddanych w użytkowanie w latach kolejno: 1996, 1996, 1989 i 1988 (użytkownik wieczysty Stowarzyszenie Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej Zarząd Główny w Warszawie) stwierdzono, że we wszystkich przypadkach Gmina Ozorków ustaliła opłaty roczne w 1996 roku. W 2004 roku do ww. użytkowników Gmina wysłała pismo z informacją o doliczeniu do opłaty z tytułu użytkowania wieczystego podatku od towarów i usług, co było działaniem nieprawidłowym. Minister Finansów w piśmie nr PT10-812-167/2007/MR/429 z dnia 27 marca 2007 roku, przywołując uchwałę wydaną przez siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego – uchwała z dnia 8 stycznia 2007 roku, sygnatura akt I FPS1/06, stwierdził, iż opłata roczna z tytułu użytkowania wieczystego gruntów, ustanowionej przed dniem 1 maja 2004 roku, po wejściu w życie ustawy z dnia 11 marca 2004 roku w sprawie podatku od towarów i usług, ani nie zawiera w sobie należnego podatku, ani nie powinna być powiększona o taki podatek.
5. W zakresie skontrolowanych postępowań dotyczących przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności odnośnie nieruchomości zabudowanej stanowiącej działkę o numerze ewidencyjnym 1038 stwierdzono:
 - w sprawozdaniu RB-27S za 2015 rok, w dziale 700, rozdziale 7005, § 076 w kolumnie należności pozostałe do zapłaty ogółem i w kolumnie zaległości netto wykazano kwotę stanowiącą łączną wartość pozostałych do zapłaty rat opłaty z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, tj. kwotę 38.470,00 zł. Zgodnie § 3 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej - w kolumnie należności nie wykazuje się należności długoterminowych,
 - nieruchomość zdjęto z ewidencji księgowej (konto 011) na podstawie dowodu LT nr 7/2015 z dnia 10 grudnia 2015 roku (Wójt Gminy Ozorków wydał decyzję w dniu 2 października 2015 roku, decyzja stała się ostateczna w dniu 4 listopada 2015 roku), czym naruszono przepis zawarty w art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Podkreślić również należy, iż sposób sporządzenia ww. dowodu nie spełniał wymagań zawartych w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości dotyczących sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) i podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Analogiczną nieprawidłowość stwierdzono w przypadku nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę o numerze ewidencyjnym 126:
6. W zakresie dochodów z tytułu dzierżawy składników majątkowych stwierdzono:
 - dotychczasowy dzierżawca działki o numerze ewidencyjnym 582 w dniu 13 października 2013 roku złożył wniosek do Urzędu Gminy z prośbą o przedłużenie umowy dzierżawy zawartej na okres od dnia 7 stycznia 2013 roku do dnia 7 stycznia 2014 roku. Zgodnie z § 3 umowy z 2013 roku - dzierżawca zobowiązał się w terminie sześciu miesięcy przed wygaśnięciem umowy dzierżawy powiadomić pisemnie wydzierżawiającego o zamiarze dalszej dzierżawy. Dzierżawca w dniu 13 października 2013 roku powiadomił wydzierżawiającego o zamiarze dalszej dzierżawy. Powiadomienie nastąpiło po wskazanym w § 3 terminie, ale co najmniej na 2 miesiące przed końcem umowy. Druga strona umowy tj., Gmina ww. faktu nie podniosła. Pomimo

przedłożonego oświadczenia woli o zamiarze dalszej dzierżawy i zbliżającego się terminu wygaśnięcia umowy, Gmina podjęła czynności związane z zawarciem kolejnej umowy z dużym opóźnieniem, gdyż Rada Gminy wyraziła zgodę na zawarcie ww. umowy dopiero w dniu 14 maja 2014 roku. Podpisanie umowy nastąpiło dopiero w dniu 1 sierpnia 2014 roku.

Dzierżawca uiszczał czynsz dzierżawny za pierwsze dwa kwartały 2014 roku, czyli po czasie wygaśnięcia umowy dzierżawy z 2013 roku i przed zawarciem umowy z dnia 1 sierpnia 2014 roku. W tym okresie opłacany był również podatek od nieruchomości z tytułu dzierżawy ww. nieruchomości.

- tożsama sytuacja miała miejsce w przypadku dzierżawcy działki o numerze ewidencyjnym 769. Umowa dzierżawy wygasła z dniem 19 marca 2014 roku. Wniosek o zawarcie kolejnej umowy dzierżawca złożył w dniu 6 września 2013 roku. Natomiast do zawarcia kolejnej umowy dzierżawy doszło w dniu 1 sierpnia 2014 roku. Powyższe spowodowało, że w okresie od dnia 20 marca 2014 roku do dnia 31 lipca 2014 roku ww. nieruchomość była użytkowana bez podstawy prawnej.
- 7. W przypadku umowy najmu lokalu użytkowego mieszczącego się w budynku położonym w Sokolnikach Parceli nr 5, zawartej w dniu 1 sierpnia 2014 roku (poprzednią umowę zawarto w dniu 18 czerwca 2012 roku, na okres 3 lat), stwierdzono naruszenie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 446), wskutek braku wyrażenia zgody przez Radę Gminy na zawarcie kolejnej umowy. Ponadto zgodnie z § 11 uchwały nr XL/444/14 z dnia 6 marca 2014 roku w sprawie określenia zasad, nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania i użyczenia nieruchomości wchodzących w skład mienia komunalnego Gminy Ozorków - wydzierżawienie lub wynajmowanie nieruchomości na czas dłuższy niż 3 lata i nieoznaczony wymaga zgody Rady Gminy. Zarówno norma zawarta w ustawie, jak i zapis uchwały, nie upoważniał Wójta Gminy Ozorków do zawarcia kolejnej trzyletniej umowy najmu lokalu użytkowego tożsamej podmiotowo i przedmiotowo w stosunku do poprzedniej umowy z 2012 roku bez uprzedniej zgody Rady Gminy Ozorków, wyrażonej w formie uchwały.

Przypisu należności z tytułu czynszu na koncie najemcy dokonywano z różną datą, a zgodnie z postanowieniami umowy płatność czynszu następowała do 10 dnia każdego miesiąca. Wskazaniem byłoby ujednotwić sposób dokonywania przypisu, tj. zastosować się do zapisów umowy, czyli przypis następowałby z dniem 10 każdego miesiąca lub doprecyzować zapis umowy, czyli płatność czynszu następowałaby np. w terminie 7 dni od doręczenia faktury VAT, a przypis dokonywany byłby z dniem doręczenia faktury.

W zakresie wydatków (dotacji) na realizację zadań zleconych na podstawie umowy jednostkom spoza sektora finansów publicznych

1. Kontrola zagadnień związanych z udzieleniem i rozliczeniem dotacji udzielonych w wyniku rozstrzygnięcia dwóch konkursów: konkursu ofert w 2014 roku, ogłoszonego w dniu 7 stycznia 2014 roku, na realizację zadań publicznych określonych w uchwale nr XXXV/394/13 Rady Gminy Ozorków z dnia 30 października 2013 roku, w formie powierzenia trzech zadań oraz konkursu ofert w 2015 roku, ogłoszonego w dniu 8 stycznia 2015 roku, na realizację zadań publicznych określonych w uchwale nr XLVII/507/2014 Rady

Gminy Ozorków z dnia 5 listopada 2014 roku, wykazała następujące nieprawidłowości⁵⁹:

- zgodnie z treścią protokołu z posiedzenia Komisji Konkursowej z dnia 30 stycznia 2014 roku do konkursu przystąpiły trzy pomioty, składając po jednej ofercie na realizację wybranego zadania. Komisja poddała ocenie złożone oferty według kryteriów określonych w zarządzeniu nr 35/2011 oraz w ogłoszeniu konkursu z dnia 7 stycznia 2014 roku. W rezultacie: Gminny Ludowy Klub Sportowy w Ozorkowie ubiegający się o realizację zadania I otrzymał 11 punktów; Międzyszkolny Klub Sportowy „Leśmierz” ubiegający się o realizację zadania II otrzymał 9 punktów; Hufiec Związku Harcerstwa Polskiego w Ozorkowie ubiegający się o realizację zadania III otrzymał 10 punktów. W związku z dokonaną oceną wskazać należy niespójność w wewnętrznych aktach, dotyczącą skali punktów przyznawanych według kryteriów oceny ofert. W punkcie 13 Programu Współpracy na 2014 rok zapisano, iż komisja konkursowa powoływana jest zarządzeniem Wójta, a sama komisja działa na podstawie regulaminu. W zarządzeniu nr 35/2011 Wójt Gminy powołał Komisję konkursową i ustanowił Regulamin działania Komisji. W treści Regulaminu określono skalę oceny ofert od 0 do 5, a w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert z dnia 7 stycznia 2014 roku w punkcie Vd punktację od 0 do 4. Zauważyć również należy, iż stosownie do zapisu punktu 9 zarządzenia nr 35/2011 podmiot, aby otrzymać dotację winien uzyskać minimum 10 punktów. Międzyszkolny Klub Sportowy „Leśmierz” uzyskał jedynie 9 punktów, czyli poniżej wyznaczonego pułapu kwalifikującego do otrzymania dotacji z budżetu Gminy Ozorków.

W 2015 roku zasady oceny nie uległy zmianie – w związku z czym zapisy ogłoszenia z 2015 roku dotyczące punktacji były sprzeczne z zapisami zawartymi w zarządzeniu nr 35/2011 w sprawie powołania Komisji Konkursowej;

- w przypadku zadania z 2014 roku - Działalność w zakresie opieki nad ludźmi samotnymi i starszymi na terenie Gminy Ozorków, zleconego na rzecz Hufca Związku Harcerstwa Polskiego w Ozorkowie (kwota dotacji 10.000,00 zł) ustalono, że organizator konkursu nie opisał szczegółowo zadania oraz oczekiwań w zakresie sposobu realizacji zadania przez dotowanego. Odpowiadając na ogłoszenie w sprawie otwartego konkursu Hufiec w Ozorkowie Związku Harcerstwa Polskiego w Ozorkowie złożył ofertę w przedmiotowym zakresie. W punkcie 12 oferty – przedmiot działalności pożytku publicznego wyróżniono przede wszystkim (zastosowano pogrubioną czcionkę): „(...) *działalność nieodpłatna pożytku publicznego (...) 5. Podejmowanie działań w zakresie pomocy społecznej, w tym prowadzenie działalności charytatywnej, (...) 7. Promocja zdrowego trybu życia (...), 13. Stwarzanie warunków do nawiązywania i utrwalania silnych więzi*

⁵⁹ W obydwu konkursach przedmiot określono w tożsamy sposób: ZADANIE I – Organizacja zajęć sportowych w różnych dyscyplinach sportu, których celem jest przygotowanie członków stowarzyszeń sportowych z terenu Gminy Ozorków do współzawodnictwa w miejscowościach: Wróblew, Leśmierz, Małachowice, Cedrowice, Czerchów, Sierpów, Solca Wielka, Helenów, Skromnica, Modlna – 105.000,00 zł, ZADANIE II – Planowanie i organizacja pozalekcyjnego życia sportowego dzieci i młodzieży szkolnej z terenu Gminy Ozorków, angażowanie do różnorodnych form aktywności ruchowej, gier i zabaw dostosowanych do wieku, stopnia sprawności i zainteresowań sportowych, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych, głównie poprzez promowanie i rozwój gry w piłkę siatkową i nożną – 15.000,00 zł, ZADANIE III – Działalność w zakresie opieki nad ludźmi samotnymi i starszymi na terenie Gminy Ozorków – 10.000,00 zł

międzyludzkich ponad podziałami rasowymi, narodowymi i wyznaniowymi (...), 16. Działanie na rzecz promocji zdrowego trybu życia oraz ochrony zdrowia." W ofercie w punkcie III. Szczegółowy zakres rzeczowy zadania publicznego proponowanego do realizacji Hufiec wskazał, że będzie prowadził działalność w zakresie opieki nad ludźmi samotnymi i starszymi na terenie Gminy Ozorków, świadczoną przez wolontariuszy – zuchów, harcerzy i instruktorów ZHP, poprzez pomoc w codziennych pracach domowych i zakupach; organizację imprez integracyjnych. W ofercie zapisano, m.in., „Chcemy: nadal kontynuować pomoc i opiekę nad ludźmi samotnymi i starszymi; pogłębiać w dalszym ciągu integrację środowiska wiejskiego i miejskiego, zapewniać kulturalny, atrakcyjny i zdrowy sposób spędzania czasu wolnego; promować twórczość artystyczną dzieci, młodzieży i dorosłych; dostarczyć uczestnikom nowych wrażeń i doznań oraz satysfakcji z dobrze wykonanego zadania; nadal umacniać pozytywne postawy społeczne dzieci i młodzieży w stosunku do starszych i samotnych; wywoływać radość i uśmiech w sercach i twarzach adresatów i realizatorów zadania". Natomiast sama realizacja zadania miała wyglądać następująco: „Sposób realizacji: Ponownie przeszkolimy nowych wolontariuszy z zakresu przepisów BHP oraz udzielania pierwszej pomocy medycznej; Przygotowujemy dla w/w materiały szkoleniowe; Gromady i drużyny działające na terenie Gminy Ozorków przeprowadzą zwiady w lokalnych środowiskach w celu zorientowania się odnośnie potrzeb ludzi samotnych i starszych oraz otoczą wskazane osoby pomocą; Zakupimy dla drużyny realizujących zadanie jednolite stroje wolontariackie; Przydzielimy zadania i obowiązki dla osób świadczących usługi społeczne; Zakupimy niezbędne artykuły; Przygotujemy i przeprowadzimy imprezy integracyjne z udziałem ludzi samotnych i starszych."

Z treści sprawozdania z realizacji zadania publicznego przedłożonego w Urzędzie Gminy w Ozorkowie wynikało, że realizacja zadania odbyła się w szczególności poprzez realizację imprez zorganizowanych z udziałem ludzi samotnych i starszych, np.: Marszobiegi „Po Zdrowie”; Harcerski Przegląd Piosenki Artystycznej „Druhá Nutka 2014 pt. „z Druhá Nutką w świat bajek” (uczestnictwo osób samotnych i starszych polegało na pełnieniu funkcji widza); Dzień Pluszowego Misia (koronna impreza dla osób samotnych i starszych – spotkanie harcerzy i ludzi starszych i samotnych). Ogólnie zorganizowano w ciągu roku kalendarzowego 5 imprez. W sprawozdaniu, nie wyszczególniono ile osób samotnych i starszych skorzystało z pomocy wolontariuszy i jak naprawdę ta pomoc wyglądała. Podsumowując przytoczony opis sposobu realizacji zadania uzasadniony jest wniosek, że otrzymana dotacja była de facto wykorzystana na statutową działalność Hufca Ozorków Związku Harcerstwa Polskiego, a nie na realne sprawowanie opieki nad ludźmi samotnymi i starszymi w powszechnie przyjętym znaczeniu przedmiotowej czynności;

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm.⁶⁰) - w art. 14 normuje szczegółowo, jakie elementy winna zawierać oferta złożona w konkursie ofert (w tym: szczegółowy zakres rzeczowy zadania publicznego proponowanego do realizacji; termin i miejsce realizacji zadania publicznego; kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego; informację o wcześniejszej działalności organizacji pozarządowej lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 składających

⁶⁰ Tekst obowiązujący w latach objętych kontrolą.

ofertę w zakresie, którego dotyczy zadanie publiczne; informację o posiadanych zasobach rzeczowych i kadrowych zapewniających wykonanie zadania publicznego oraz o planowanej wysokości środków finansowych na realizację danego zadania pochodzących z innych źródeł; deklarację o zamiarze odpłatnego lub nieodpłatnego wykonania zadania publicznego). W przypadku zadania z 2015 roku dotyczącego organizacji zajęć sportowych w różnych dyscyplinach sportu, których celem jest przygotowanie członków stowarzyszeń sportowych z terenu Gminy Ozorków do współzawodnictwa w miejscowościach: Wróblew, Leśmierz, Małachowice, Cedrowice, Czerchów, Sierpów, Solca Wielka, Helenów, Skromnica, zleconego na rzecz Gminnego Ludowego Klubu Sportowego w Ozorkowie (kwota dotacji 105.000,00 zł), stwierdzono, że złożonej przez Klub ofercie brak było szczegółowego opisu adresatów zadania (wskazania grup wiekowych uczestników zadania, czy też ilości zawodników w poszczególnych grupach, jak również grup w poszczególnych dyscyplinach sportowych). Jednocześnie opis poszczególnych działań, jak również harmonogram działań, dotyczył działań pobocznych i przygotowujących do realizacji zadania. Oferta nie określała działań związanych bezpośrednio z realizacją zadania, jak np. form rozgrywek, które były głównym elementem zadania, a także brak było wskazania terminów realizacji współzawodnictwa sportowego. Ponadto, w ofercie nie wskazano informacji o wcześniejszej działalności podmiotu składającego ofertę w zakresie, którego dotyczyło zadanie publiczne, co było wymagane wskazaną ustawą. Podobnie w zakresie posiadanych zasobów kadrowych, oferta nie określała, jaką kadrą pod względem ilościowym i kwalifikacyjnym, oferent dysponował w celu realizacji zadania. Odniesiono się jedynie do aktywności członków i sportowców poszczególnych klubów sportowych, co nie było tożsame z wymogiem stawianym w art. 14 ustawy, w zakresie posiadanych zasobów kadrowych. Złożona przez GLKS oferta nie wskazywała potencjalnych celów, jakie miały zostać osiągnięte dzięki realizacji przedmiotowego zadania. Oferent ograniczył się jedynie do wniosku, że systematycznie organizowane zawody to doskonała popularyzacja na terenie gminy dyscyplin: szachy, warcaby, tenis stołowy, rzut lotką, piłką siatkową, strzelectwo, piłka nożna (murawa, hala). Zaznaczono również, że są organizowane mecze oldbojów,

- w trakcie wykonywania zleconych zadań Gmina Ozorków nie dokonywała kontroli realizacji zadania i prawidłowości wydatkowania przekazanych środków finansowych. Ustawodawca udzielił dotującemu uprawnienia do przeprowadzenia kontroli w zakresie prawidłowości realizacji zadania publicznego oraz wykorzystania środków finansowych na podstawie art. 17 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Dotujący zastrzegł sobie takie uprawnienie także w treści umów.
2. Współpracą z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz realizacją zadań gminy wynikających z programu współpracy, w tym prowadzeniem konkursów ofert na wykonanie zadań publicznych oraz nadzorowaniem i rozliczaniem powierzonych zadań publicznych; organizowaniem zawodów sportowych dla drużyn Ludowych Zespołów Sportowych Gminy Ozorków zajmował się inspektor Referatu Oświaty, Zdrowia i Spraw Obywatelskich, zgodnie z zakresem czynności z dnia 2 stycznia 2008 roku oraz z dnia 1 kwietnia 2015 roku. Z załączonego do oferty wyciągu z Ewidencji Klubów Sportowych prowadzonej przez Starostę Zgierskiego znak OR.4222.4.2015.GG wynikało, że ww. pracownik jest Prezesem Gminnego Ludowego Klubu Sportowego w Ozorkowie. W opisanym stanie faktycznym doszło więc do sytuacji, w której pracownik Urzędu Gminy

Ozorków zajmujący się przygotowaniem programu współpracy na 2015 rok, przeprowadzający konsultacje z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz zajmujący się wszelkimi innymi czynnościami związanymi z przekazaniem, wydatkowaniem i rozliczeniem dotacji jednocześnie składał ofertę w imieniu organizacji pozarządowej, która to organizacja otrzymała dotację w wysokości 105.000,00 zł na realizację wyznaczonego zadania i rozliczał się z jego realizacji jako Prezes GLKS w Ozorkowie. Nie przesądzając, że doszło do jakichkolwiek nieprawidłowości, zauważyć należy, że standardy kontroli zarządczej wskazują na konieczność rozdzielania w takich sytuacjach obowiązków wykonywanych przez pracowników, w celu eliminowania potencjalnego tylko ryzyka zaistnienia uchybień (zob. Komunikat Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych – Dz.Urz.Min.Fin. z 2009 r., nr 15, poz. 84). Przedstawiony stan faktyczny stanowił również przedmiot analizy inspektorów kontroli dokonujących czynności kontrolnych w 2012 roku.

W zakresie wydatków osobowych

1. Kontrola akt osobowych pracowników Urzędu Gminy Ozorków wykazała, że w angażach błędnie ustalono kategorie zaszeregowania w przypadku Kierownika Referatu Infrastruktury, Rozwoju i Administracji. Według porozumienia zawartego w dniu 1 kwietnia 2015 roku wynagrodzenie zasadnicze było określone dla kategorii zaszeregowania XVI i wynosiło 5.000,00 zł. Zgodnie z załącznikiem nr 1 do Regulaminu - wynagrodzenie zasadnicze dla kategorii zaszeregowania XVI mieściło się w przedziale od 1.900,00 zł do 4.350,00 zł. W związku z powyższym wynagrodzenie zasadnicze przyznane Kierownikowi zawyżono o 650,00 zł.
2. Ustalono, że w przypadku Wójta Gminy i Kierownika Referatu Infrastruktury, Rozwoju i Administracji dokumentacja zawarta w aktach osobowych pracowników nie pozwalała na ustalenie stażu pracy oraz daty z upływem której następował wzrost w wysokości dodatku, tym samym uniemożliwiała zastosowanie § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1786). Zgodnie z ww. przepisem - dodatek za wieloletnią pracę jest wypłacany w terminie wypłaty wynagrodzenia: 1) począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym pracownik nabył prawo do dodatku lub wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca; 2) za dany miesiąc, jeżeli nabycie prawa do dodatku lub wyższej stawki dodatku nastąpiło pierwszego dnia miesiąca.
3. Kontrola prawidłowości wypłaty wynagrodzenia z tytułu zawartych umów zlecenia i umów o dzieło wykazała w dwóch przypadkach: umowa zlecenia nr Org.2151.20.2015 zawarta w dniu 2 stycznia 2015 roku oraz umowa o dzieło nr IRA.2151.12.2015 z dnia 18 maja 2015 roku, brak kontrasygnaty Skarbnika Gminy Ozorków, co naruszało art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

W zakresie wydatków na dostawy materiałów i usług

Stwierdzono, że w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę z własnych ujęć wodociągowych Gminy Ozorków usługi świadczyła BAKUPI Spółka z o.o. na podstawie umowy nr OS.8.2014 z dnia 31 marca 2014 roku, obowiązującej w okresie od dnia 1 kwietnia 2014 roku do dnia 31 marca 2018 roku. Podstawą zawarcia umowy było zamówienie z wolnej ręki udzielone na podstawie art. 66 i 67 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.).

W ocenie RIO w Łodzi w uwarunkowaniach występujących w Gminie Ozorków powierzenie zadań w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz obsługi urządzeń wodociągowych, możliwe jest z zachowaniem reguł konkurencji. Zastosowana w Gminie konstrukcja zakłada, że w oparciu o majątek Gminy usługi zaopatrzenia w wodę świadczy inny podmiot, pobierający korzyści z tym związane (opłaty za usługi). Formuła ta wpisuje się w przepisy ustawy z dnia 9 stycznia 2009 roku o koncesji na roboty budowlane lub usługi (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 113 ze zm.), która definiuje koncesję, jako wyłączone prawo do wykonywania usług, w tym pobierania pożytków, albo takie prawo wraz z płatnością koncesjodawcy. Art. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 roku o gospodarce komunalnej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 573 ze zm.) stanowi, że jednostki samorządu terytorialnego w drodze umowy mogą powierzać wykonywanie zadań z zakresu gospodarki komunalnej m.in. na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 stycznia 2009 roku o koncesji na roboty budowlane lub usługi. Zgodnie z art. 6 ww. ustawy, koncesjodawca przygotowując i prowadząc postępowanie o zawarcie umowy koncesji, jest obowiązany zapewnić równe i niedyskryminacyjne traktowanie zainteresowanych podmiotów, działać w sposób przejrzysty oraz z zachowaniem zasad uczciwej konkurencji. W interesie jednostki samorządu terytorialnego powinno być wybieranie realizatora jej zadań publicznych w trybie konkurencyjnym. Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 139 ze zm.), na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków jest wymagane uzyskanie zezwolenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w drodze decyzji. Takie zezwolenie posiada na terenie Gminy Ozorków Spółka BAKUPI. W myśl art. 3 ust. 2 ustawy o gospodarce komunalnej - jeżeli do prowadzenia danego rodzaju działalności na podstawie innych ustaw jest wymagane uzyskanie zezwolenia, jednostki samorządu terytorialnego mogą powierzyć wykonywanie zadań wyłącznie podmiotowi posiadającemu wymagane zezwolenia. Trudno jednak uznać, że w sytuacji gdy całość infrastruktury wodociągowej należy do Gminy Ozorków, posiadanie zezwolenia przez Spółkę BAKUPI przesądza o tym, że usługa może być wykonywana tylko przez jednego wykonawcę z przyczyn technicznych o obiektywnym charakterze. Taka interpretacja prawa prowadzi do sytuacji, w której spółka po otrzymaniu zezwolenia staje się swoistym monopolistą na danym rynku. Ustawodawca w art. 17b pkt 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków stanowi, że wójt (burmistrz, prezydent miasta) odmawia udzielenia zezwolenia lub może ograniczyć jego zakres w stosunku do wniosku o udzielenie zezwolenia, jeżeli w wyniku postępowania na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych⁶¹ zawarta została przez gminę umowa na

⁶¹ Art. 17b mówi o przepisach o zamówieniach publicznych, zatem również o ustawie z dnia 9 stycznia 2009 roku o koncesji na roboty budowlane lub usługi gdyż ustawa ta dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 roku w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz. Urz. L 134 z 30 kwietnia 2004 roku, str. 114).

prorowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków z innym przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym. Przytoczony przepis wskazuje na konieczność uprzedniego przeprowadzenia postępowania konkurencyjnego. Mimo że obecnie Spółka Bakupi jako jedyna posiada zezwolenie wydane przez Gminę, to możliwe jest realizowanie zadania publicznego w zakresie zaopatrzenia w wodę po wyborze usługodawcy w trybie otwartym poprzez postępowanie koncesyjne. Prowadząc postępowanie o zawarcie umowy koncesji Gmina nie tylko nie musiałaby, ale nie powinna stawiać warunku udziału w rzeczonym postępowaniu w postaci posiadania przez zainteresowany podmiot zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Mając na uwadze zasadę wysłowioną w art. 6 ustawy o koncesji budowlane lub usługi, Gmina stawiając taki warunek, nie zapewniłaby równego i niedyskryminacyjnego traktowania zainteresowanych podmiotów oraz nie zachowałaby zasad uczciwej konkurencji, gdyż spełnić go mógłby tylko jeden podmiot. Koncesjodawca w opisie warunków koncesji mógłby wymagać, aby oferent złożył np. oświadczenie, iż uzyska zezwolenie niezbędne do wykonywania usług objętych koncesją, jeżeli jego oferta zostanie wybrana jako najkorzystniejsza.

W zakresie ewidencji majątku

1. Przyjęcie na stan ewidencji majątkowej środków trwałych powstałych w wyniku realizacji inwestycji odnotowywano na kontach: Wn 011, Ma 800, co było sprzeczne z postanowieniami obowiązującego w jednostce planu kont oraz z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi – przedmiotowa operacja winna być ujęta na kontach: Wn 011, Ma 080.
2. Przydomowe oczyszczalnie ścieków (31 sztuk) powstałe w wyniku inwestycji realizowanej w 2014 roku pn. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków rozproszonych na terenie Gminy Ozorków” przyjęto na stan środków trwałych pod jednym numerem inwentarzowym – 859. Powyższe naruszało przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz.U. nr 242, poz. 1622). Zgodnie z punktem 1.3 – podział rodzajowy i zasady klasyfikowania środków trwałych, powyższego rozporządzenia, w Klasyfikacji Środków Trwałych za podstawową jednostkę ewidencji przyjmuje się pojedynczy element majątku trwałego spełniający określone funkcje w procesie wytwarzania wyrobów i świadczenia usług. Może być nim budynek, maszyna, pojazd mechaniczny itp. Jedynie w nielicznych przypadkach dopuszcza się w ewidencji przyjęcie za pojedynczy obiekt – obiektu zbiorowego, którym może być zespół przewodów rurociągowych lub zespół latarni jednego typu użytkowanych na terenie zakładu, ulicy, osiedla, zespoły komputerowe itp. Mając na uwadze powyższe każda z przydomowych oczyszczalni ścieków winna zostać przyjęta na stan środków trwałych jako odrębny środek trwały.
3. Dokonując modernizacji środków trwałych do ewidencji środków trwałych przyjmowano każdy pojedynczy koszt modernizacji. Przykładowo, modernizacja budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Leśmierzu została przyjęta na stan środków trwałych na podstawie następujących

dokumentów: [1] OT nr 48/2011 z dnia 28 października 2011 roku – dokumentacja projektowa na modernizację budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Leśmierzu – 49.200,00 zł, [2] OT nr 64/2013 z dnia 30 grudnia 2013 roku – projekt budowlany zamienny dotyczący remontu i przebudowy budynku – 26.445,00 zł, [3] OT nr 4/2014 – odbitka kserograficzna kolorowa – 17,99 zł, [4] WT nr 70/2014 z dnia 4 grudnia 2014 roku – modernizacja budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Leśmierzu – 440.194,65 zł, [5] WT nr 70 73/2014 z dnia 15 grudnia 2014 roku – czynności odbiorowe – 83,00 zł, [6] WT nr 69/2014 z dnia 28 listopada 2014 roku – pełnienie nadzoru inwestorskiego nad wykonaniem robót budowlanych - 8.000,00zł, [7] WT nr 68/2014 z dnia 28 listopada 2014 roku – świadectwo charakterystyki energetycznej budynku – 1.476,00 zł, [8] OT nr 114/2015 z dnia 18 lutego 2016 roku – ZUS od umowy insp. nadzoru, tablice informacyjne, dziennik budowy, kserokopie map- 1.735,20 zł. Powyższe naruszało art. 31 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na budowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszonego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami. Mając na uwadze powyższe modernizacja danego środka trwałego winna zwiększać wartość środka trwałego o całą kwotę poniesioną na modernizację, na podstawie jednego dokumentu w miesiącu odbioru końcowego inwestycji.

4. W wyniku kontroli ewidencji środków trwałych stwierdzono przypadki naruszenia art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym – do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

W zakresie inwentaryzacji

Na podstawie dokumentów źródłowych z przeprowadzonej inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Ozorkowie, według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- odnotowano brak zestawienia obrotów i sald konta 011 i konta 020 w dokumentacji inwentaryzacyjnej, co stanowiło naruszenie ustawy o rachunkowości, bowiem w myśl art. 27 ustawy - zarówno przeprowadzenie, jak i same wyniki inwentaryzacji, należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych;
- Komisja Inwentaryzacyjna dokonała spisu z natury przedmiotów majątkowych ewidencjonowanych na koncie 011 będących własnością Gminy Ozorków, ale oddanych do użytkowania ochotniczym strażom pożarnym w: Czerchowie, Solcy Wielkiej, Modlnie, Leśmierzu. Jako osobę materialnie odpowiedzialną wpisano Wójta Gminy Ozorków. Art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości stanowi, że inwentaryzacja drogą spisu z natury obejmuje również aktywa, będące m.in. w użytkowaniu przez inną jednostkę – przy czym owego spisu z natury dokonuje kierownik jednostki. Wykładnia art. 3 ust. 1 pkt 6 oraz art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości w związku z art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych pozwala stwierdzić, iż Wójt Gminy Ozorków nie był osobą odpowiedzialną za przeprowadzenie inwentaryzacji w jednostkach ochotniczej straży pożarnej, ani nie posiadał uprawnień do jej przeprowadzenia;

- Komisja Inwentaryzacyjna przeprowadzająca kontrolę kasy Urzędu Gminy na dzień 31 grudnia 2015 roku nie dokonała spisu z natury depozytów, stosownie do § 11 ust. 2 Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej;
- Komisja Inwentaryzacyjna nie sporządziła również protokołu z przeprowadzonej inwentaryzacji kasy, naruszając tym samym § 11 ust. 4 Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej.

W zakresie pozostałych ustaleń

Stwierdzono, że Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Zgierzu w wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdził nieprawidłowości przy realizacji dwóch inwestycji Gminy Ozorków realizowanych w 2014 roku:

- 1) Inwestycja polegająca na ułożeniu kostki brukowej w istniejącym śladzie chodnika w pasie drogi gminnej nr 120105E (koszt 39.335,40 zł) – Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Zgierzu w wyniku przeprowadzonej kontroli wydał w dniu 20 maja 2015 roku decyzję nr 106/2015, w której nakazał Gminie Ozorków, w terminie do dnia 31 sierpnia 2015 roku, doprowadzenie do stanu zgodnego z prawem tj. do zgodności z §44 ust. 4 – rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 roku w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 124), chodnika wzdłuż ulicy Ozorkowskiej w Sokolnikach Lesie, na odcinku od ul. Wigury do ok. 26 m. za ulicą Gazową poprzez poszerzenie istniejącego chodnika z kostki brukowej do szerokości 1,50 m. Wskazane prace zostały wykonane przez Gminę Ozorków w wyznaczonym terminie. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Zgierzu decyzją nr 212/2015 z dnia 21 września 2015 roku stwierdził wykonanie obowiązku polegającego na poszerzeniu do szerokości 1,50 metra istniejącego chodnika z kostki brukowej wzdłuż ulicy Ozorkowskiej w Sokolnikach Lesie.
- 2) Inwestycja polegająca na poszerzeniu drogi gminnej Helenów – Sokolniki las (koszt 292.003,23 zł) – Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Zgierzu w wyniku przeprowadzonej kontroli wydał, w dniu 30 maja 2016 roku, decyzję nr 123/2016 w której nakazał Gminie Ozorków, w terminie do dnia 31 października 2016 roku, doprowadzenie do stanu zgodnego z prawem robót budowlanych polegających na poszerzeniu jezdni drogi gminnej Helenów – Sokolniki Las poprzez wykonanie robót budowlanych mających na celu przebudowę wykonanego poszerzenia jezdni na chodnik o szerokości 1,50 m. w celu doprowadzenia inwestycji do zgodności z rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

W związku z dostosowaniem powyższych inwestycji do stanu zgodnego z prawem budowlanym do dnia zakończenia kontroli poniesiono następujące koszty:

- wykonanie poszerzenia istniejącego chodnika z kostki brukowej betonowej do szerokości 1,50 m. w pasie drogowym ul. Ozorkowskiej od ulicy Wigury do 26,00 m za ul. Gazową w Sokolnikach lesie – 15.974,01 zł (faktura VAT nr 35/2015 z dnia 4 sierpnia 2015 roku, wystawiona przez Firmę Drogową Projektowo-Wykonawczą MAG-BUD Piotr Grzyb);
- wykonanie ekspertyz technicznych: Poszerzenie drogi gminnej Helenów-Sokolniki Las, Przełożenie chodnika w Sokolnikach Lesie ul. Ozorkowska –

2.460,00 zł (faktura VAT nr 2/2015 z dnia 28 stycznia 2015 roku, wystawiona przez Firmę LT PROJEKT Tomasz Czajka);

- wykonanie oznakowania pionowego na drodze gminnej Helenów – Sokolniki Las na terenie Gminy Ozorków – 3.421,86 zł (faktura VAT nr 4/2015 z dnia 24 lutego 2015 roku, wystawiona przez Firmę Drogową Projektowo-Wykonawczą MAG-BUD Piotr Grzyb);
- wykonanie ekspertyzy technicznej dotyczące wykonanych robót na zadaniu pn. Poszerzenie drogi gminnej Helenów – Sokolniki Las – 2.091,00 zł (faktura VAT nr 11/2015 z dnia 16 kwietnia 2015 roku wystawiona przez Zakład Inżynierii Lądowej TENSOR Tomasz Rykaczewski).

Razem do dnia zakończenia kontroli poniesiono wydatki w wysokości 23.946,87 zł.

Z powyższego wynika, że konsekwencją realizacji omawianych inwestycji niezgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 290 ze zm.) było poniesienie przez Gminę Ozorków dodatkowo wydatków w wysokości 23.946,87 zł. Koszty doprowadzenia inwestycji do stanu zgodnego z prawem nie zamkną się jednak we wskazanej kwocie, gdyż Gmina zobowiązana jest do doprowadzenia do stanu zgodnego z prawem robót budowlanych polegających na poszerzeniu jezdni drogi gminnej Helenów – Sokolniki Las do dnia 31 października 2016 roku.

Odpowiedzialność za stwierdzone naruszenia i nieprawidłowości ponoszą były Wójt Gminy Ozorków, Wójt Gminy Ozorków, Skarbnik Gminy oraz pracownicy Urzędu Gminy w Ozorkowie w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Informując o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz zapobieżenie występowaniu w przyszłości. W związku z powyższym RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne:**

1. Zapewnić prawidłowe prowadzenie dziennika, zgodnie z wymogami określonymi w art. 14 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.
2. Zaciągnięte zobowiązania, m.in. z tytułu dostaw i usług, realizować w wysokościach i terminach wynikających z zawartych umów, zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
3. Zapewnić prawidłowe wykazywanie w sprawozdaniach Rb-Z oraz w wieloletniej prognozie finansowej, kwoty długu oraz sposobu jego spłaty, z uwzględnieniem uwag zawartych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego dotyczących danych ujmowanych w wieloletniej prognozie finansowej.
4. Ewidencji poszczególnych operacji gospodarczych dokonywać zgodnie z zasadami określonymi w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów

budżetowych, państwowych funduszy ceowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Dokonując ewidencji zdarzeń gospodarczych w ewidencji księgowej oraz sporządzając sprawozdania finansowe przestrzegać art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.
6. Zapewnić pozabilansową ewidencję gwarancji bankowych.
7. Zobowiązania, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, wykazywać w bilansie jako zobowiązania krótkoterminowe, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości.
8. Zapewnić prawidłowe sporządzanie sprawozdań Rb-27S w zakresie danych dotyczących skutków finansowych udzielonych przez organ podatkowy ulg na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
9. Podjąć czynności w celu wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania podatników wskazanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
10. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w zakresie składanych przez podatników deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa. W zależności od wyników czynności sprawdzających wykorzystywać kompetencje organu podatkowego wynikające z art. 274 i art. 274a ww. ustawy.
11. Udzielając ulg w zapłacie zobowiązań podatkowych stanowiących pomoc de minimis przestrzegać przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.
12. Ulg w zapłacie podatków lokalnych udzielać zgodnie z unormowaniami zawartymi w ustawie Ordynacja podatkowa, w szczególności mając na uwadze wymogi wynikające art. 122 oraz art. 187 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
13. Dokonywać przypisów i odpisów należności podatkowej, przypisów i odpisów zaległości podatkowej na koncie wymiarowym podatnika, zgodnie z unormowaniami wynikającymi z § 4 ust 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, a także z art. 21 § 1 i § 2 i art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa.
14. Zapewnić przestrzeganie art. 6c ust.1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym, zgodnie z którym – osobom fizycznym, na których ciąży obowiązek podatkowy w zakresie podatku rolnego oraz jednocześnie w zakresie podatku od nieruchomości lub podatku leśnego dotyczący przedmiotów opodatkowania położonych na terenie tej samej gminy, wysokość należnego zobowiązania podatkowego pobieranego w formie łącznego zobowiązania pieniężnego ustala organ podatkowy w jednej decyzji (nakazie płatniczym), z zastrzeżeniem ust. 2. Przepisy art. 6a ust. 6a i 10a stosuje się odpowiednio.
15. Prowadzić indywidualne konta wymiarowe podatników stosownie do § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad

rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

16. Dokonując przypisu w zakresie zobowiązań podatkowych z tytułu podatku od środków transportowych zapewnić przestrzeganie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym - jeżeli obowiązek podatkowy powstał po dniu 1 lutego, a przed dniem 1 września danego roku, podatek za ten rok płatny jest w dwóch ratach proporcjonalnie do czasu trwania obowiązku podatkowego w terminie: a) w ciągu 14 dni od dnia powstania obowiązku podatkowego - I rata, b) do dnia 15 września danego roku - II rata.
17. Zapewnić bieżące i systematyczne podejmowanie czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległości podatkowych wraz z odsetkami, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1619 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2367).
18. Decyzje ustalające wysokość zobowiązania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości wydane w stosunku do podatników (podatnika), dla których (którego) prowadzone jest konto (...) ⁶², za okres w którym nieruchomość (...) ⁶³ stanowiła współwłasność osób fizycznych i osoby prawnej, a następnie własność osoby prawnej (patrz ustalenia w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego), przekazać do właściwego Samorządowego Kolegium Odwoławczego w celu stwierdzenia ich nieważności, jako wydanych z rażącym naruszeniem prawa.
19. Dokonać analizy istnienia przesłanek pozwalających na wznowienie postępowania w odniesieniu do decyzji ustalających wysokość podatku od nieruchomości za lata 2011-2012 dotyczących działki (...) ⁶⁴, w celu wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania.
20. Podjąć czynności w celu wydania decyzji określających wysokość zobowiązania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości za lata 2013-2016 w zakresie nieruchomości w Sokolnikach (...) ⁶⁵.

⁶² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

21. Zapewnić należyty nadzór nad realizacją zadań przez pracowników zajmujących się wymiarem podatków lokalnych, w celu niedopuszczenia do występowania opisanych wyżej nieprawidłowości, jak również zapewnienia wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania wskazanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego podatników.
22. Sporządzając ogłoszenie o przetargu pisemnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości ustalać także inne niż cena kryterium oceny ofert stosownie do art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.
23. W ogłoszeniach o przetargach na sprzedaż nieruchomości podawać cenę zgodnie z definicją ceny wyrażoną w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 roku o informowaniu o cenach towarów i usług.
24. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, w szczególności § 6 ust. 6.
25. Zapewnić prawidłowe sporządzanie dowodów przyjęcia/likwidacji środka trwałego, a także prawidłowe prowadzenie ewidencji środków trwałych zgodnie z unormowaniami zawartymi w ustawie o rachunkowości.
26. Sporządzać protokoły zdawczo – odbiorcze przy oddawaniu nieruchomości w trwały zarząd, stosownie do wymogu wynikającego z art. 45 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
27. Dokonać analizy istnienia przesłanek uzasadniających aktualizację opłaty z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości. W przypadku nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste przed dniem 1 maja 2004 roku zaniechać naliczania podatku od towarów i usług (VAT).
28. Kolejne umowy dzierżawy z dotychczasowymi dzierżawcami zawierać zgodnie z postanowieniami zawartymi w obowiązujących między stronami umowach dzierżawy.
29. Przestrzegać dyspozycji art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku oraz uchwały nr XL/444/14 Rady Gminy Ozorków z dnia 6 marca 2014 roku w sprawie określenia zasad, nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania i użyczenia nieruchomości wchodzących w skład mienia komunalnego Gminy Ozorków (w szczególności § 11), w zakresie zawierania kolejnych umów najmu, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.
30. Zapewnić należytą staranność przy ocenie ofert złożonych przez organizacje pozarządowe w ramach konkursów ofert na zlecenie realizacji zadań jednostkom spoza sektora finansów publicznych.
31. Zapewnić przestrzeganie art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w zakresie bieżącej kontroli wykonywania zleconego organizacji pozarządowej zadania i wykorzystania udzielonej na realizację zadania dotacji.
32. Dokonać analizy opisanego w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego stanu faktycznego dotyczącego udzielania i rozliczania dotacji oraz łączenia funkcji pracownika Urzędu i Prezesa organizacji pozarządowej w odniesieniu do standardów kontroli zarządczej zawartych w Komunikacie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów.

33. Zapewnić prawidłowe stosowanie kategorii zaszeregowania w angażach pracowników Urzędu Gminy w Ozorkowie, zgodnie z Regulaminem Wynagrodzenia Pracowników Urzędu Gminy w Ozorkowie oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagrodzenia pracowników samorządowych.
34. Zapewnić prowadzenie akt osobowych pracowników Urzędu Gminy zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 roku w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. nr 62, poz. 286 ze zm.).
35. Zapewnić przestrzeganie art. 46 ust 3 ustawy o samorządzie gminnym, w zakresie obowiązku kontrasygnowania czynności prawnych mogących spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych przez Skarbnika Gminy lub przez osobę przez niego upoważnioną.
36. Usługi w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę z własnych ujęć wodociągowych Gminy powierzać z zachowaniem reguł konkurencji, na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 stycznia 2009 roku o koncesji na roboty budowlane lub usługi⁶⁶.
37. Podjąć czynności w celu rozwiązania umowy z dnia 31 marca 2014 roku zawartej z firmą BAKUPI dotyczącej usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę z własnych ujęć wodociągowych Gminy Ozorków, w związku z jej zawarciem w trybie niezgodnym z wymogami wynikającymi z obowiązujących przepisów.
38. Ewidencję środków trwałych prowadzić z zachowaniem wymogów określonych w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych.
39. Modernizację środków trwałych ewidencjonować z uwzględnieniem art. 31 ustawy o rachunkowości.
40. Operacje gospodarcze ewidencjonować w księgach rachunkowych w sposób zgodny z wymogami wynikającymi z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym – do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w danym okresie sprawozdawczym.
41. Zapewnić przeprowadzenie inwentaryzacji składników majątku zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości i unormowaniami wewnętrznymi, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów w zakresie stosowania metod właściwych do zinwentaryzowania poszczególnych aktywów i pasywów.
42. Realizując inwestycje gminne zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane i przepisów aktów wykonawczych.
43. Wydatków publicznych dokonywać w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: a) uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów, b) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, zgodnie z art. 44 ust.3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

⁶⁶ Zakładając dotychczasową formułę sposobu realizacji zadań.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich nie wykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 4 ww. ustawy, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej, ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń, w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

- Przewodniczący Rady Gminy Ozorków,
- Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Ozorków,
- aa.